

LOVIISAN

Wanhat Talot

Lovisa Historiska Hus

26.-27.8.2017

www.loviisanwanhattalot.fi

Puu- ja perinnekulttuuri- ja rakentaminen kunniaan!

Loviisan kulttuuri- ja ympäristöliike järjestää tämän vuoden asian-tuntijaseminaarin

Punu Kailan lisäksi kuullaan kestävän rakentamisen asiantuntija Lars-Erik Mattila. Uutta näkökulmaa tuo Martti Korhonen, joka lähestyy hirsirakentamisperinettä aistien kautta.

Loviisan päivä

osuu tapahtumaa edeltävälle perjantaille. Sen kunniaksi osa LWT -taloista avaa ovensa klo 15 -18, antiikkimarkkinat alkavat jo perjantaina ja kaupungilla on paljon muutakin ohjelmaa.

Mukana jälleen

Juhlimme 100 -vuotiasta Suomea!

Loviisan Wanhat Talot ja Loviisan oppaat kutsuvat Itsenäisyyden polulle. Kävelykierros alkaa Kappelinpuistosta ja kulkee keskustan kohteista historialliseen Alakaupunkiin. Opastuksella paneudutaan Loviisan kaupungin elämään sadan vuoden ajalta.

UUSIA TALOJA!

Uusien keskustan kohteiden lisäksi kohteita avoinna Strömforsin ruukissa, Pernajassa ja Isnässä. Kaikkiaan 53 taloa avaavat ovensa yleisölle!

Erä keraamisia laattoja edullisesti!

NORDIC TILE®
by RTV

Seinälaatat

500
Alk. m²

Lattialaatat

900
Alk. m²

Kaikki lyhyt

ovh. **-30%**

Uula
Talomaali **UUTUUS!**
Alk.

14900
9 l
(16,56/l)

Kalusteryhmä
Glimminge

Sisältää pöydän ja
kaksi tuolia

13900
ryhmä

Palvelua, Osaamista, Valikoimaa

rtv.fi

Paras
Sisustuskauppa

Porvoo: Teollisuustie 12, p. (019) 548 1750
Palvelemme: ma-pe 8–18, la 9–14

pins

FINNAIR
PLUS

RTV RAHOITUS

Tervetuloa Loviisaan

Loviisan Wanhat Talot -tapahtumaa voidaan jo ylpeydellä kutsua perinteeksi, sillä tapahtuma järjestetään nyt kolmattatoista kertaa. Tänä vuonna Suomen juhlavuoden ja Loviisan 25.8. vietettävän nimipäivän kunniaksi muutamaan kohdetaloon pääsee tutustumaan jo perjantaina.

Tapahtuman keskiössä on edelleen, kuten alusta astikin on ollut, vanhojen talojen esittely ja niiden avaaminen tapahtumavieraille. Tapahtuma on laajentunut vuosi vuodelta, ja myös tänä vuonna on tarjolla mielenkiintoisia uusia käyntikohteita. Uutuutena muutamissa taloissa on jopa mahdollisuus yöpyä. Yleiskatsauksen kaupunkiin saat Loviisan Wanhat Talot -yhdistykseen ja Loviisan oppaiden tarjoamalla "Suomi 100 – Loviisa 100" -kävelykieroksella tai kaupungin tarjoamalla opastetulla kiertoajelulla. Katseltavaa ja koettavaa riittää kaikenkäisille. Loviisan Wanhat Talot -viikonlopusta on jälleen odottavissa suuri ja monipuolin yleisötapahtuma.

Loviisan Wanhat Talot -tapahtuman eteen ovat kaupunkimme aktiiviset ihmiset, yritykset ja lukuisat yhdistykset jälleen kerran kantaneet kortensa kekoon, jotta voimme tarjota tapahtumavieraille elämyksiä ja tietoa rakenusten kunnostamisesta. Kiitos vanhojen talojen omistajien, jotka vuosi vuodelta avaavat ovensa suurelle yleisölle, kaunis kaupunkimme täytyy tapahtuman aikana innokkaista vierailijoista.

Haluan omasta ja kaupungin puolesta kiittää kaikkia tapahtuman järjestelyihin osallistuneita arvokkaasta työstä. Toivotan kaikki kävijät, niin läheltä kuin kauempaakin, lämpimästi tervetulleiksi Loviisaan.

Välkomna till Lovisa

Evenemanget Lovisa Historiska Hus kan man redan med stolthet kalla en tradition för evenemanget ordnas nu för trettonde gången. Finlands jubileumsår och Lovisa namnsdag 25.8 till ära kan man i år bekanta sig med några besöksobjekt redan på fredagen.

Det centrala för evenemanget är fortfarande precis som det varit från början att förevisa gamla hus och att slå upp dörrarna för evenemangsbesökarna. Evenemanget har expanderat från år till år och även i år finns nya intressanta besöksmål. Nytt är att man till och med har möjlighet att övernatta i några hus. En översikt över staden får du på rundvandringen "Finland 100 – Lovisa 100" som ordnas av föreningen Lovisa Historiska Hus och Lovisa guider eller på den guidade rundturen med buss som staden bjuter på. Det finns mycket att se och uppleva för besökare i alla åldrar. Veckoslutet Lovisa Historiska Hus kommer att bli ett stort och mångsidigt publikevenemang.

För evenemanget Lovisa Historiska Hus har aktiva personer, företag och otaliga föreningar i vår stad än en gång dragit sitt strå till stacken för att vi ska kunna erbjuda evenemangsbesökarna upplevelser och kännedom om iståndsättning av hus. Tack vare ägarna till gamla hus som år efter år öppnar sina dörrar för den stora allmänheten fylls vår vackra stad av ivriga besökare. För min egen del och på stadsens vägnar vill jag tacka alla dem som deltagit i arrangementen för ett värdefullt arbete. Jag önskar alla besökare både från när och fjärran hjärtligt välkomna till Lovisa.

Kristina Lönnfors
vt. kaupunginjohtaja, tf stadsdirektör

Loviisan Wanhat Talot -tapahtumajulkaisu 2017

Julkaisija

Loviisan Wanhat Talot ry/
Loviisa Historiska Hus rf.
www.loviisanwanhattalot.fi

Tuottaja

Ann-Britt Felin-Aalto

Talokuvat

Carita Liljendahl

Kartta, kansi, talopiirrokset

Minerva Martinoff

Ilmoitusmyynti

Itäväylä Viestintä Oy
Taitto SV/Itäväylä Viestintä Oy.

Painos

50 000 kpl.
Sanomapaino Vantaa, 2017

Ordförandes hälsning

Att respektera gamla hus och deras historia är inte en självklarhet. Även i Lovisa har man genom tiderna rivit gamla hus för att ge plats för nya, mer moderna boendelösningar. Elmar Badermann, som var stadsarkitekt i Lovisa under åren 1976–1985 hade en central roll då det gällde att rädda många av de hus som på den tiden var rivningshotade. Bland dem finns också LHH-objektet i Garnison, Brännvinstornet, om vilket man förde en konkret kamp. Rivningsarbetet hade påbörjats där men kunde avbrytas. I detta sammanhang föddes Lovisa kultur- och miljörörelse. Den arrangerade det första evenemanget som lyfte fram över hundra år gamla hus 2005.

Nu arrangeras Lovisa Historiska Hus för trettonde gången och jag tror att vårt evenemanget bidrar till att öka intresset för och viljan att skydda gammal byggnadsmiljö och -kultur. Vi vill visa för er besökare hur det är att leva i ett gammalt hus, och vi vill erbjuda kunskap om renoveringsbygge genom att arrangera ett expertseminarium och arbetsupvisningar. Man bör älska ett gammalt hus, och det syns också. Såsom bloggaren Naistentalossa skrev efter fjolårets evenemanget: "Jag tror att det i de här husen bor flitiga mäniskor som älskar sina hem. Kärleken till hemmet förmedlas direkt".

Välkomna med för att få en förmimmelse av kärleken till hemmet!

Puheenjohtajan tervehdys

Vanhoiden talojen ja niiden historian kunnioittaminen ei ole itsestäänselvyys. Loviassakin vanhoja puutaloja purettiin aikoinaan uusien, modernien asumisratkaisujen tieltä. Elmer Badermann, joka toimi Loviisan kaupunginarkkitehtina vuosina 1976–85, vaikuttaa keskeisesti siihen, että monet silloin purku-uhan alaisina olleet vanhat rakennukset pelastuivat. Niiden joukkossa on myös nykyinen LWT-kohde, Garnisonissa sijaitseva Viinatori, josta käytiin ihan konkreettistakin taistelua, sillä purkaminen saatiin estettyä kesken purkutöiden. Tässä yhteydessä syntyi Loviisan kulttuuri- ja ympäristöliike, joka järjesti ensimmäisen avoimien, yli 100 vuotta vanhoissa taloissa sijaitsevien kotien tapahtuman vuonna 2005.

Nyt tapahtuma järjestetään kolmannentoista kerran ja uskon, että tapahtumamme omalta osaltaan lisää vanhan rakennusympäristön ja -kulttuurin suojelemishalua. Haluame näyttää teille kävijöille, millaista on asua vanhassa talossa ja tarjota tietoa korjusrakentamisesta asiantuntijaseminaarin ja työ näytösten avulla. Vanhaa taloa tulee rakastaa, ja se myös näkyy. Kuten Nainen-talossa-blogissa viime tapahtuman jälkeen kirjoitettiin: "Uskon, että näissä asuu ahkeraa ja kotialan rakastavaa väkeä. Kotirakkaus välistyy välittömästi!".

Tervetuloa aistimaan Kotirakkautta!

KUVA: CREATIVE PEAK

Ann-Britt Felin-Aalto

Loviisan Wanhat Talot ry, puheenjohtaja
Loviisa Historisk Hus rf, ordförande

Kiitämme: Amisto, FC-Loviisa, Loviisan Sanomat, Östnyland, Nya Östis, Airi Kallio, Mia Heijnsbroek-Wirén, Eddie Bruce ja Loviisan seudun keräiliöt, Laivasilta ry, Itäisen Uudenmaan Lähi-ruokatuottajat ry, Porvoon seudun musiikkioisto/Loviisa, Suomen linja-autohistoriallinen seura, Lions Club Loviisa, Lääkäriasesma Ergo ja Loviisan Seurakuntayhtymä.

**Kotimaiset
Suomi Finland 100- ja SIXPACK-puukorit!**

KÄTEVÄT KATTOKOUKUT MESSINKIÄ

4,- STORT URVAL POSTLUCKOR I MÄSSING

19,90

Pukinsarvipainiketta on käytetty suomalaisissa ovissa jo 40-luvulta lähtien, sen ajaton muotoilu toimii upeasti myös modernin sisustustyylin kanssa! Saatavilla myös messinkisenä!

Klassiker från 40-talet. Popular ännu i dag.

yhdistä 482-lankavetimen kanssa, saat yhteneväisen, selkeän tyylin kotiisi!

Kombinera med möbelhandtaget 482!

4,-

Ihastu uusiin posliininuppeihimme!

HELAKAUPPA.com

HELOJEN ERIKOISLIIKE - BESLAGSSPECIALISTEN

Hämeentie 20, 00530 Helsinki p. 09-71 71 72 info@hokola.fi

Avoinna/Öppet: Må/Ma 9-18 Ti-To 9-17 Fre/Pe 9-15

Hokola Oy Tavastvägen 20 Helsingfors info@hokola.fi

Största beslagssortimentet, snabb och bra betjäning.
Suurin valikoima heloja!
Gör en utfärd till vår butik
i Helsingfors
eller beställ produkterna hem.
Tule käymään Helsingin
myymälässämme
tai tilaa postitse suoraan kotiisi!

Service på svenska
av Rainer Broman

LWT-TAPAHTUMAINFO

Tervetuloa ihastuttavaan Lovisaan ja monipuolista ohjelmaa koko perheelle tarjoavaan LWT-tapahtumaan. Haluamme tehdä vierailustanne mahdollisimman mukavan.

Tänä vuonna Suomen juhlavuoden ja Lovisan nimipäivän kunniaksi pääsee muutamaan LWT-kohdeeseen kurkistamaan jo perjantaina 25.8. klo 15-18. Rannekkeen, joka on voimassa koko viikonlopun, voi ostaa käteisellä Lovinfosta, Mariankatu 12 A. (pe avoinna klo 20 asti).

Hyvät autoilijat! Huomioikaa, että tänä vuonna pääpaikoitusalueena toimii Raviradan paikitus, Kuningattarenkatu 50.

LWT- LIPUNMYNTI

LWT-ranneke 15 euroa. Voimassa perjantaina, lauantaina ja sunnuntaina. Alle 12-v ilmaiseksi. Ryhmät yli 20 hlo á 12 euroa. Rannekkeet maksetaan yleensä käteisellä, mutta korttikin käy eräissä myyntipisteissä. Käteismyynti Lovisan torilla klo 9 alkaen ja seuraavissa paikoissa (maksaa voi myös kortilla) klo 10 alkaen: Ulrikahovi, Kuhlefeltinkatu 35 ja Ravintola Kapelli, Kuningattarenkatu 19. Seuraavissa myyntipaikoissa käy vain käteinen: Lovinfo Mariankatu

10, Ravirata Kuningattarenkatu 50, Suolatorin ja Laivasillan kulma, Mariankadun ja Pitkäujan risteys sekä Puutarhakadun eteläpää. Lipunmyyntipaikat on merkitty karttaan.

VARAA KÄTEISTÄ MUKAAN JO LÄHTIESÄSI:

Pankkiautomaateille on aina ollut jono, joten jos haluat välttää jonnottamista, varaa mukaan käteistä jo lähtiesäsi. Pankkiautomaatteja on vähennetty Loviassa. Löydät automaatin S-marketista, Arkitehdintie 5, Aktian kulmalta, Brandensteininkatu 11 sekä Kauppakeskus Galleriasta, Kuningattarenkatu 11. Käteistä tarvitaan rannekkeiden ostoon, löytöihin Antikkimarkkinoilla, Herkkujen puistossa, Keräilymessuilla ja kirpputeilla sekä Pop up-ravintoloihin ja kahviiloihin.

AUTOILIJALLE:

Loviassa saa maksutta pysäköidä melko vapasti. Kaupungin keskustan kadunvarret tätyvätkin kuitenkin

usein heti aamusta. Olemme siksi järjestäneet pysäköintialueita, joita on merkitty karttaan (kts kohta Kartta). Kun saavut kaupunkiin, sinut ohjataan kohti pysäköintialueita. Pysäköintialueet ovat maksuttomia ja sijaitsevat lähellä tapahtuma-alueita. Tänä vuonna keskeisin paikitusalueemme Rantapuiston vieressä on kuitenkin muussa käytössä. Korvaava P-alue sijaitsee Raviradan vieressä, joka ei ole yhtä keskeisellä paikalla, mutta kuitenkin kävelymatkan päässä tapahtuma-alueelta. Tänä vuonna järjestämme myös maksuttoman kuljetuksen, reitti tulee olemaan Ravirata-Laivasilta-Garnisoni (kts. kartta kesiaukema).

RUOKAILU:

Katsotaan ravintolat ja kahvilat jo etukäteen www.visitloviisa.fi ja tee varaus etenkin jos teitäh on useampi henkilö tai ryhmä. Varaudu siihen, että keittiö työskentelevät LWT-vii-konloppuna kovan paineen alla. Eri puolilla kaupunkia, mm. Suolatori-

lla on myös Pop up-ravintoloita ja -kahviiloita.

YÖPYSMINEN:

Kun haluat yöpyä varaa majitus-paikkaa hyvissä ajoin. Majituspaikat löytyvät osoitteesta www.visitloviisa.fi.

TALOVIERAILUT:

Jos etäkohdealueella ei ole lipunmyyntiä, kohteisiin pääsee ilman ranneketta ja rannekkeen voi ostaa keskustaan tullessa. Keskustan talojen ovella on rannekkeen tarkastaja. Taloihin tulessa joko riisutaan kengät tai käytetään esillä olevia kenkäsuojia. Talonomistaja/omistajat ovat yleensä paikalla ja heiltä voi kysyä talosta ja saako taloa kuvata sisältä. Useimmissa taloissa kuvaminen on sallittua.

YLEISÖ-WC:T:

Karttaan on merkitty yleisö WC:t. Talokohdeiden WC-tiloja ei tule käytävä ja ravintoloiden/kahviolojen WC:t ovat asiakkaita varten.

TURVALLISUUS:

Tapahtumassa on useita turvallisuusmiehiä. Heidät tunnistaa liiveistä ja heihin saa yhteyttä myös ovivartioiden kautta. Hätänumero ja poliisi toimii normaalisti päivien aikana.

ENSIAPU JA LÄÄKÄRIN PÄIVYSTYS:

Ensiapupiste on merkittynä karttaan ja paikalle saadaan tarvittaessa myös lääkäri.

MUUTOKSIA:

ITU-torin järjestäjä on vaihtunut ja nimi on nyt Herkkujen puisto. Puisto on tänä vuonna avoinna sekä lauantaina etä sunnuntaina klo 10-18.

MUUTA:

LWT:n aikaan tulee Loviassa olemaan kaksi Karhu Voima Oy:n laatikkopöyrällä liikkuvaa latauspistettä. Pyörät tarjoavat veloituksetta LWT:n vieraille mahdollisuuden ladata puhelimia, tabletteja ja kameroita. Pyörät liikkuvat keskustan alueella.

EVENEMANGINFO

Välkommen till ett förtjusande Lovisa och LHH-evenemanget som bjuder på ett mångsidigt program för hela familjen. Vi vill att Er besök skall bli så trevligt som möjligt. Här hittar du information om biljettpriser och en hel del praktiska råd.

Finlands jubileumsår och Lovisa namnsdag till ära kan besökarna redan på fredag bekanta sig med några LHH-objekt, fredagen den 25 augusti klockan 15-18.

Ett kontrollband, som är biljett också för lördag och söndag, kan köpas från Lovinfo på Mariegatan 12 A. Öppet till kl. 20.

Bästa bilister! Ta i beaktande, att Travbanans parkering fungerar som vår huvudparkering i år, Drottninggatan 50.

LHH – BILJETTFÖRSÄLJNING:

LHH-kontrollbanden kostar 15 euro och är i kraft både lördag och söndag. Under 12 år gratis. Grupper över 20 personer á 12 euro. Kontrollband betalas vanligent kontant, men kan på några ställen betalas även med bankkort. Kontantbetalning på Lovisa torg fr.o.m kl 9 och på följande ställen (även bankkortsbetaling) börjande kl 10: Ulrikahemmet Kuhlefeltsgatan 35 och restaurang Kapellet Drottninggatan 19. Följande enbart kontantbetalning: Lovinfo Mariegatan 10, Travbanan Drottninggatan 50, i hörnet av Saltbodtorget och Skeppsbron, i korsningen mellan Mariegatan och Långgränd och i södra ändan av Trädgårdsgatan. Biljettförsäljningen är märkt på kartan.

RESERVERA MED KONTANTER INNAN AVFÄRD:

Det har alltid uppstått kö till bankautomaterna, så om ni vill undvika

köa, reservera med kontanter redan innan avfärd. Antalet bankautomater i Lovisa har minskat. Bankautomater finns vid S-market, Arkitektvägen 5, vid Aktia hörnet, Brandensteinsgatan 11 och i Köpcentret Gallerian, Drottninggatan 11. Kontanter behövs för köp av biljetter, för att fynda på Antikmarknaden, på ITU-torget, Samlarmässan och på loppstorg, Pop up-restauranger och kaféer.

BILISTER:

Om du kommer med egen bil kan du parkera gratis och ganska fritt i Lovisa. Parkeringsutrymmet längs gatorna i centrum fylls ofta genast på morgonen. Vi har därför upprättat parkeringsområden, som märkts på kartan (se kartan på mittuppslaget). När du anländer till staden leds du till parkeringsområdena. Parkeringsområdena är gratis och de är belägna i närheten av platser för evenemanget. I år är vår tiderägare huvudparkering i annat bruk. Som ersättande P-område används parkering intill Travbanan, som inte ligger lika centralt, men på gångavstånd från evenemangområdet. Vi har också arrangerat busstransport med en museibuss, rutten blir Travbanan-Skeppsbron-Garnison (se kartan på mittuppslaget).

BESPINING:

Bekanta dej med restauranger och kaféer redan i förhand på www.visitloviisa.fi och gör en bordservering, i synnerhet om ni är många personer eller en grupp. Ta

i beaktande att kökspersonalen på restaurangerna jobbar under hård press under LHH-veckoslutet. Det finns även Pop up-restauranger och kaféer på olika håll i staden, t.ex. vid Saltbodtorget.

ÖVERNATTNING:

Reservera inkvartering i god tid om du vill övernatta i staden. Många reserverar logi redan året innan. Ställen för inkvartering hittas på adresen www.visitloviisa.fi.

BESÖK I HUSEN:

Om det på området för distansobjekt inte finns biljettförsäljning kan man besöka objekten utan biljett och köpa biljetten senare när man anländer till centrum. Vid husen i centrum finns en kontrollör vid dörren som kollar armbanden. När man går in i husen tar man av seis skorna eller använder skoskydd. Husägaren/ägarna är vanligtvis själva på plats och man kan fråga dem om fotografering är tillåtet inomhus. I de flesta hus är fotografering tillåten.

PUBLIK-WC:N:

På kartan (se kartan på mittuppslaget) finns publik-wc:n utmärkta. Husens WC-utrymmen får ej användas och restaurangernas/kaféernas wc:n är reserverade för kunder.

SÄKERHET:

Säkerhetspersonal finns närvarande vid evenemanget. Du känner igen dem på västarna och man kan kon-

takta dem också via dörrvakterna. Polisen och allmänna nødnumret fungerar normalt under dagarna.

FÖRSTAHJÄLP OCH LÄKARDEJOUR:

Förstahjälpen finns märkt på kartan och läkare kallas vid behov på plats.

FÖRÄNDRINGAR:

ITU-torget har ny arrangör och nytt

namn, Delikatessernas park och är i år öppet både lördag och söndag kl 10-18.

ÖVRIGT:

Under evenemanget kommer två Karhu Voima Ab:s laddningspunkter att röra sig med cykel i Lovisa centrum. Besökarna kan gratis ladda sina telefoner, tabletter och kameror.

Matkusta museobussilla! Åk med museibussen

LWT tarjoaa kyydin Suomen linja-autohistoriallisesta seuran museobussilla, joka kiertää Lovisan keskusta-alueella; Ravirata-Laivasilta-Garnisoni. Reitti on merkityt keskiaikaisen karttaan →-viivalla.

Nostamalla käden ylös merkksi kuljetajalle, voi bussin kyyti nousta mistä vaan reitinvarrelta. Kyydistä voi poistuaikin missä vaan. Kyyti palvelee hyvin raviradalle pysäköineitän.

LHH bjuder på åkturen med Museibussen, som rundar i centrum. Rutten märkt på kartan med →-streck. Genom att lyfta handen kan man stiga på och av kan man också stiga där man önskar.

Tervetuloa meille - uudet ovet avoinna!

■ LWT:n kotisivulla esitellään myös talokohdeiden lisäksi myös niiden asukkaita. Asukkaat kertovat hieman itsestään, miksi ovat valinneet juuri kyseisen talon ja mitä suunnitelmia heillä talon suhteen on. Esittelyt löytyvät taloesittelyyn yhteydessä ja niitä lisätään sivustolle pitkin vuotta. Tässä muutama maistainen.

■ **Villa Elma** (Pernajakatu 8) on uusi kohde, jonka yrittäjä-paikunta **Jaana Kolu-Vuojärvi** ja **Michael Vuojärvi** ostivat viime syksynä. He etsivät pienehköä, remonttia kaipaavaa taloa lähellä keskustaa, ja Pernajankadulla sijaitseva talo tuntui omalta.

— Ja kyllä sitä (remontoitavaa) löytäykin, yllinkyllin, sanoo Jaana. Silti juuri tämä talo puhutteli, se tuntui heti alusta kodikkaalta.

Taloa ei oltu remontoitu 80-luvun jälkeen, joten uudet omistajat aloittivat heti mittavan peruskorjaksen. Talo nimettiin Villa Elmaksi edellisen, pitkääkaisen omistajan mukaan.

Talo koostui ennen monista pienistä huoneista ja kome-roista. Sisätiloissa purettiin paljon, keittiöstä miltei kaikki. Vain vanhat hirsirungot jätettiin paikoilleen. Pieni osa niistä ehdikä uusitaan.

— Meillä ei ole kiirettä remonttiin kanssa, hitaus on hyvä asia, varsinkin kun ajattelee erilaisten materiaalien valintaa. Mutta sen verran teemme rivikasti kesän 2017 aikana, että pääsemme muuttamaan sisään.

Pihalla on vanha sauna-arkku. Se korjataan ja myös pihan ulkonäkö tulee muuttumaan.

— Tästä tulee joskus aivan ihana piha terassineen. Villa Elmassa haluamme vanheta.

■ Uusi kohde Loviisan keskustassa on myös **Garvargården**

Remontoitavaa on yllin kyllin, mutta tässä talossa haluamme vanheta, kertovat Jaana Kolu-Vuojärvi ja Michael Vuojärvi.

Luonnonkaunis piha ja eletyn elämän merkit voi aistia perheen Kühn kodissa ja pihapiirissä.

(Kuningattarenkatu 4 A), joka sijaitsee yhdellä Loviisan vanhimmissa tonteista. Vuonna 1978 pariskunta **Kühn** hankki itselleen elämän myötä huu-nokuntoiseksi pääseen kiinteistökokonaisuuden, jonka he remontoivat 1980-90 luvulla. Tällä hetkellä pihapiirissä asuu siilien ja muiden pikku otusten lisäksi kolmen sukupolven ver-ran Kühneja, yksi kissa sekä monta koiraa.

■ **Heidi Niemi** kissoineen on muuttanut Loviisan Helsingin

Heidi Niemi ja kissat Taneli & Amelie ovat viihtyneet hyvin ja saaneet rikkaan sosiaalisen elämän Strömforsin Ruukista.

Lue tästä lehdestä:

Tervehdyskset	3
Tapahtumainfo	
Evenemanginfo	5
Uusia taloja	
- uusia kasvoja.....	6
Sisällysluettelo	6
Seminaari, Korjausklinikka.....	7
Talokohheet 1-28	8-16
LWT-päivien ohjelma	17
Kartta	18-19
LHH-dagarnas program	20
Talokohheet 29-53	21-29

UUTTA!

Opastettu kävelykierros	
Suomi 110	
Guidad promenad.....	30
Antiikkia, antiikkia	30
Herkkujenpuisto	
(ent. ITU-tori)	31

UUTTA!

Vietä Loviisan päivää	
kanssamme	
Fira Lovisadagen med oss!....	32
Näytteileasettajat,	
työnäytökset, neuvontaa.....	33

Ukko-Pekalla Loviisaan	
.....	34
Hinaaja Onni.....	34
Makupaloja	
LWT-päivien	
tarjonnasta.....	35

**Tervetuloa
Loviisaan!**

KIINTEISTÖNARVIOINTI JA -VÄLITYS

Välitämme vain kuntotarkastettuja taloja- myy omasi turvallisesti

Kunnostettu hirsitalo sekä 1700-luvun aitta ja autotalli. 6h, k, s, et, aula, ph, s, varastot, vintti, k, 160 m², Vasaramylly Lapinniityntie 14, 07800 LAPINJÄRVI

Toimivan maatalan päärakennus, autotalli, leikkimökki, puutarha hehtaarin tontilla. Hinta 175.000€. Myös mahdollisuus ostaa navetta, peitora ja metsää.

Ilmoittaudu esittelyyn
LWT-päivien aikana.

Esittely su 13.8 klo 14.00-14.30. Karri

Karri Ollila
vastaava-LKV, AKA, MMM
Julkinen kaupanvahvistaja
puh. 040 53 53 567

karri.ollila@asuntoverkko.com
Asuntoverkko Porvoo / IsitOK Oy LKV
Papinkatu 19, 06100 PORVOO

Käsityöläisluoneja vuodesta 2007

Hattulan Kaakelitehdas

Kotimaiset käsintehdyt kakluunit ja seinäläatat.

Korjaamme myös vanhat kaakeliuunit.

Tervetuloa Suolatorille Loviisan wanhat talot -tapahtumaan!

la - su 26. - 27.8. klo 10 - 17

www.kaakelitehdas.fi

100 vuotta hirsirakentamista Suomessa

■ Loviisan Wanhat talot-tapahtuman yhteydessä järjestettävän seminaarin teema on tänä vuonna uudempia hirsirakentamisen ja hirsitalot Suomessa. Seminaarista vastaa Loviisan Kulttuuri- ja ympäristöliike ry, joka aikanaan aloitti avoimien talojen tapahtuman tunnuksella WWP- – Wanhhassa Wara Parremp. Korjausintoiset ja vanhoja taloja arvostavat saavat tälläkin kertaa todellisen tietopläjäyksen ja saavat innostavaa tukea omalle projektilleen. Alustajat ovat Jan-Erik Mattila, Martti Korhonen ja kaikille tuttu Loviisan vakiovieras Panu Kaila.

Seminaaripaikkana on Loviisan Ravintola Kappelin sisätilat, joten sadekaan ei haittaa. Juontajana toimii Tero Maksimainen, ja tarjolla on kahvia tai teetä.

Lauantain seminaariaika on klo 13.00 –15.00 asti, jonka jälkeen jatkaa samassa paikassa Panu Kailan korjausklinikka, jossa voi esittää kysymyksiä omista korjausongelmista.

Seminaarissa esiintyvät:

**Lars-Erik Mattila,
kestävän rakentamisen asiantuntija.**

Lars-Erik Mattila on helsinkiläinen puuseppä ja arkkitehti. Hän ratkoo rakennetun ympäristön perustavanlaatuisia ongelmia Suoja ry:n puheenjohtajana sekä työskentelee vuoden 2016 arkkitehtuurin valtionpalkinnon saaneessa arkkitehtitoimisto Livadysta. Mattilan diplomiutyö ”Tulevaisuuden kerrostalo” (Aalto-yliopisto 2014) on herättänyt julkista keskustelua nykyrakentamisen monipuolisista haittavaikutuksista ja siitä, onko hetkellistä energiatehokkuutta ja teknisiä ratkaisuja painottava kehitys rakentamisessa lainkaan oikean suuntaisen. Mattila luennoi kestävästä rakentamisesta ympäri Suomea.

**Martti Korhonen, FM,
hirsitaloasumiseen perehtynyt
museologi**

Martti Korhonen on museologian väitöskirjatutkija Jyväskylän yliopistosta. Hän tuntee vetaa vahvoihin ja tunnelmallisiin paikkoihin. Vanhat

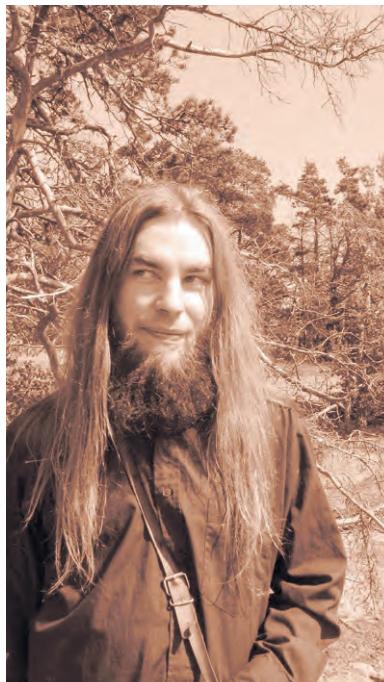
Perinne- ja korjausrakentamisen asiantuntijaseminaari

**Kulttuuriravintola Loviisan Kappeli.
Lauantaina alkaen klo 13.**

**Perinne- ja korjausrakentamisen klinikassa
Talotohtori Panu Kaila
vastaa yleisön kysymyksiin noin klo 15 eteenpäin.**

Erik Mattila luennoi kestävästä rakentamisesta ympäri Suomea.

Martti Korhonen lähestyy tekeillä olevassa väitöskirjassa hirsirakennusperinnettä aistien kautta.

Panu Kailalla on ollut lukuisia kirjoittussarjoja, lehtikolumnuja, ja luentoja eri tilaisuuksissa ympäri Suomen sekä tv-ohjelmia.

tehtaat, historiallinen maalaismaisema, rakennusten jäänteet sekä muut elämismerkit ympäristössä herättävät poikkeuksetta hänen kiinnostustaansa. Tästä kumpuaan hänen kiinnostuksensa hirsitaloihin, joita hän pitää erityislaatuina ja kokemuksellisesti moninaisina ympäristöinä. Tekeillä olevassa väitöskirjassaan hän lähestyy hirsirakennusperinnettä aistien kautta. Hän tutki siinä hirsitalon monipuolisen aistimailman merkitystä asukkaan ja kodin välissä suhteessa. Lisäksi hän on rakentanut aiheesta Jyväskylän yliopiston tiedemuseolle näyttelyn ja parhaillaan hän kuvaa materiaalia suunnitteilla olevaa julkaisua varten.

Näkökulma aiheeseen syntyi siitä huomiosta, että hirsitaloasumiseen liittyy hyvin paljon erilaisia aisteja: tuksuja, ääniä, tunto- ja näköaistimuksia. Hän käsittelee mm. sitä, miten erilaiset aistit näkyvät hirsitalon arjessa ja miten tärkeitä ne ovat hirsitalon erityisen tunnelman synnyssä. Esimakua visuaalisesta annista on verkkonäytely: <https://hirsienkatkossa.wordpress.com/>

**Panu Kaila,
arkkitehti SAFA,
tietokirjailija.**

Panu Kaila kiinnostui jo opiskeluaikana historiallisesta rakennustaitteesta. Hänen diplomyönsä käsitteli Suomen vanhoja pappiloita. Museoviraston arkkitehtina 1971–1990 syntyi syvä kunnioitus perinteistä rakennustekniikkaa, rakentajamestareita ja rakennussuojuelua kohtaan. Museoviraston jälkeen hän toimi päätoimisena opettajana Tampereen ja Helsingin arkkitehtiosastoilla, ja siirtyi sitten ma. professoriksi Oulun yliopistoon 1995.

Tärkeimmät julkaisut ovat Pohjalainen talo, Talotohtori sekä neljän maalauskirjan sarja. Kaikissa käsitellään perinteisen rakentamisen historiaa ja korjaustekniikkaa. Hänen on ollut lukuisia kirjoittussarjoja, lehtikolumnuja, ja luentoja eri tilaisuuksissa ympäri Suomen sekä tv-ohjelmia. Hän on ollut myös lukuisissa kansainvälisissä tehtävissä, mm. rakennusmuistomerkkijärjestö ICOMOSissa ja UNESCO:n tehtävissä.

”On tärkeämpää yrittää tehdä oikein kuin yrittää tehdä hyvin. Kun pahin purkamisaalto alkoii taluttaa tuli uusi uhka, kuoliaaksi korjaaminen. Varsinkin energiakriisi 1973 kiihdytti täitä onnetonta kehitystä. Vähitellen yhä tärkeämäksi teemaksi nousi rakennusten terveellisyys, joka liittyi läheisesti edelliseen.”

Tervetuloa seminaariin!

LOVIISAN KULTTUURI- JA YMPÄRISTÖLIIKE ry

LKYL pj, puh 040 836 1872,

meili ak.pola@sulo.fi

Tule ja kysy!

Tuttuun tapaan perinne- ja korjausrakentamisen klinikassa Talotohtori Panu Kaila vastaa yleisön kysymyksiin la noin klo 15 eteenpäin.

1 ULRIKANHOVI

Kuhlefeltinkatu 35

Ulrikahovi rakennettiin 1800-luvun lopulla köyhäintaloksi, tarpeksi kauaksi keskustasta, jotta sen asukaat eivät häiritsisi kylpylävieraita ja keskustan porvareita. Talon piirsi tunnettu kultaseppä Anders Wilhelm Felixsson ja se rakennettiin varuskunnan puretun makiinioihin hirsistä. Päärakennus sai arkkitehti Riitta Vesalan piirtämän epookinmukaisen terassin 2011. Entiset kunnalliskodin huoneet toimivat aikamatkamaisina majoitustiloina, samoin osa viereisestä kunnostetusta Ukkolasta. LWT-päivien aikana Ulrikahovissa tarjotaan isoäidin lounasta.

ULRIKANHOVI, Kuhlefeltsgatan 35. Ulrikahemmet byggdes i slutet av 1800-talet till ”fattighus”, tillräckligt avsides från centrum så att badgästerna och borgarna inte skulle störas. Huset ritades av den kända guldsmeden Anders Wilhelm Felixsson och byggdes av garnisonens gamla stockar. Den tidsenliga verandan byggdes 2011 och ritades av arkitekt Riitta Vesala. Det tidigare kommunalhemmets inkvarteringsrum för tankarna till gångna tider, liksom delar av byggnaden Ukkola intill. Under LHH-dagarna serveras gammaldags lunch.

3 KUNINKAANLAMPI

Kuhlefeltinkatu 8

Kuninkaanolammen talon runko-osa on rakennettu 1750-1800 lukujen välissä ja rakennus on laajentunut vuosien saatossa. Aiemmät tummat pinnat ovat muuttuneet remontissa vaaleiksi, ja sisustuksella taloon on tuottu seesteinen ja harmoninen henki. Kaunis ja kukoistava vanhanajan ruusuinen puutarha rajoittuu 1700-luvun linnoitustöissä syntynneeseen Kuninkaanolammen ja rauhoitetun lehdon läpi kulkevaan Ehrensvärdin luontopolkuun. Ihastuttava pihakahvila on kesäisin auki useina viikonloppuina.

KUNINKAANLAMPI Kuhlefeltsgatan 8. Husets ursprungliga stomme är från 1750-1800-talet, och huset har senare utvidgats i etapper. De tidigare mörka innerväggarna har under den senaste renoveringen fått ljusa ytor, som tillsammans med inredningen ger huset en lugn och harmonisk atmosfär. Den vackra, gammaldags rosenträdgårdens gränsar till en damm som uppstod då befästningarna byggdes på 1700-talet. Här löper också Ehrensvärdsgatan naturstig som ringlar sig fram i den freda lunden runt dammen. På sommaren är gårdscafén ofta öppet på veckoslutet.

2 VILLA LIMPPU

Kuhlefeltinkatu 12 A

Talon nykyiset omistajat alkoivat remontoida taloa noin kymmenen vuotta sitten. Remonttia on tehty huolella huone kerrollaan. Pohjaratkaisuun on tehty pieniä muutoksia poistamalla väliseiniä. Kaikki lattiat ja ulkoseinät on avattu ja eristetty. Kun talon kuitista tehtiin talvilämmin, sen vanhoista ikkunoista tehtiin vanhempien makuuhuoneen liukuovi sekä valokuvakehyksiä. Talon emäntä on innokas leipomaan joten talon vanha nimi Villa Limppu sopii täydellisesti myös nykyiselle perheelle.

VILLA LIMPPU Kuhlefeltsgatan 12 A. De nuvarande ägarna började renovera huset för cirka tio år sedan. Renoveringen har gjorts med eftertanke och omsorg, ett rum i taget. Planlösningen har till vissa delar ändrats för att bättre passa familjens behov. Golv och ytterväggar har öppnats och isolerats. När verandan isolerades, tog man till goda de gamla fönstren och gjorde en skjutdörr till föräldrarnas sovrum samt tavelramar av dem. Husets namn Villa Limppu passar perfekt med tanke på värdinnans intresse för bakning.

4 VANHA VIINATORNI

Karttuhuoneenkatu 2

Taiteilija osti 1876 rakennetun vanhan viinatiloaan komeine tornineineen kodikseen, ateljeekseen ja galleriakseen vuonna 1991 ja on siitä alkaen hoitanut ja huoltanut Garnisonin maamerikksi muodostunutta jokivarsitaloaan rakkaudella. Talvikylmä, kesäisin ateljeena toimiva torni rakennettiin kymmenkunta vuotta myöhemmin, joskin se on menettänyt osan alkuperäisestä korkeudestaan 1980-luvun purkuvimmassa.

GAMLA BRÄNNVINSTORNET Klapphusgatan 2. Den gamla brännvinsfabriken med sitt ståtliga torn byggdes år 1876. En konstnär köpte huset 1991 och började renovera det till bostad, ateljé och galleri åt sig själv. Galleriet finns i själva tornet som byggdes 1886. Tornet förlorade en del av sin ursprungliga höjd i samband med rivningsraseriet på 1980-talet.

5 HUSET VID ÅN

Nahkurinkuja 12

Talo on todennäköisesti rakennettu 1800-luvulla, joskin tontilla näyttäisi joidenkin lähteiden mukaan olleen asutusta jo 1700-luvulla. Talo sai toisen kerroksensa 1950-luvulla ja sitä on remontoitu kahteen otteeseen. Tekemistä riittää edelleen, sillä mahdollisimman paljon tehdään itse. Piharakennusta, jossa Jokumummo asui 1900-luvun puolivälissä, tullaan myös kunnostamaan.

HUSET VID ÅN Garvaregränd 12. Huset torde vara byggt någon gång under 1800-talet, men enligt vissa källor har det funnits något slag av bebyggelse på tomten redan på 1700-talet. Huset fick sin övre våning på 1950-talet och och har i övrigt renoverats i två olika omgångar. Det finns fortfarande saker man vill förbättra och man strävar till att göra så mycket som möjligt själv. Även gårdsbyggnaden, där Åmommo bodde i mitten av 1900 talet, kommer att renoveras.

Lisää kuvia
kaikista kohteista:
www.loviisan-wanhattalot.fi

6 WANHA KAUPPA

Itäinen Tullikatu 20

Vuoden 1745 kartassa asuin talon tilalla on kaksikerroksinen ja pidempi upseerikasarmi, joka sittenmin on lyhentynyt ja jonka toinen kerros on kadonnut. Koristemaalariemännän rakkaus väreihin näkyy rokokoohenkisellä kuistilla ja talon kesäkammarista löytyy vuosittain vaihtuvia installaatioita. Pihapiiriin kuuluu 1700-luvun suola-aitta, sekä niin ikään 1700-luvulta peräisin oleva linnoituskivistä rakennettu maakellarit, josta on tehty romanttinen kesätila poistamalla katto. 1850 pystytetty Wanha kauppa, joka toimii myös kirja- ja levykirppiksenä, rakennettiin alun perin kuparisepän työtiloiksi.

WANHA KAUPPA Östra Tullgatan 20. På stället där boninghuset står finns på en karta från 1745 en officers kasern i två våningar. Huset har sedan dess förkortats och den andra våningen har försvunnit. Värdinnan gör själv dekorationsmålningar och man kan se hennes passion för färger speciellt på verandan, där hon förevigat trädgårdens blommor på väggarna. I gårdsbyggnadens sommarkammare gör hon varje år nya installationer. Till fastigheten hör även saltboden från 1700-talet som gjorts till ett romantiskt sommarrum. Den nuvarande butiken, Wanha kauppa, är belägen i en byggnad från 1850 som ursprungligen byggdes till kopparmedja.

Porvoon Wanha Rautakauppa

LWT
26.-27.8
klo 10-17

RAUTAKAUPPA MUKANA SUOLATORILLA

Rautakauppa on uudessa osoitteessa täyttymässä hyvistä tavaroista. Parhaita paloja tuomme Loviisan Wanhat Talot -tapahtumaan Suolatorille.

www.porvoonwanharautakauppa.fi

Asentajantie 8 | Porvoo

Puh. 040 707 4753

Tervetuloa Malmgårdiin!

KARTANOPUODIN AUKIOLOAJAT:

ti-to 10–16 | pe 10–18 | la-su 11–16

Osallistumme Suomen luonnon päivään la 26.8. Lisätietoja Malmgårdin ohjelmasta löytyy kotisivultamme ja suomenluonnonpaiva.fi.

MALMGÅRD

EST. 1606

www.malmgard.fi

7 NIKKARIN TORPPA Itäinen Tullikatu 21

Nikkarin torppa sijaitsee Garnisonin saarella Lovisanjoen ylittävän sillan kupeessa. Talo on ilmeisesti rakennettu 1800-luvun loppupuolella, tarkkaa tietoa iästä ei ole. Taloa on aikojen saatossa laajennettu ja remontoitu useaan kertaan. Uusin remontti alkoi 2015 ja siihen sisältyy ikkunoiden entisöintiä, tulisijojen muurausta, kuistilaajennus jne. Nikkarin torpassa voi tutustua torpan menneisiin vaiheisiin, käynnissä olevaan remonttiin ja uusiin suunnitelmiin.

8 KOMENDANTINTALO Puistokatu 2

Nykyisin kaupunginmuseona toimiva Komendantintalo rakennettiin 1755 Loviisan linnoitustöiden yhteydessä ja se kuuluu olemuksestaan seudun kartanonomaisiin rakennuksiin. Kalustuksessa on paljon kustavilaisuutta ja suuren salin sininen käsimaalaattu tapetti on kopio tapetista, jolla taloa juhlittiin 1780-luvulla, kun Ruotsin kuningas Kustaa III vieraili talossa. Museon ylimmästä kerroksesta löytyy ihastuttava neidonkammari.

KOMMENDANTSHUSET Parkgatan 2. Byggnaden, som numera fungerar som stadsmuseum, byggdes 1755 i samband med bygget av fästningarna. Inredningen i det herrgårdsaktiga huset är till stor del gustaviansk och den handmålade tapeten i den stora salen är en kopia av den som målades på 1780-talet, då Sveriges kung Gustav III kom på besök. I museets översta våning finns en förtjusande jungfrukammare.

Lisää
kuvia kohteesta:
www.loviisan-wanhattalot.fi

Vintro
Luxury Paint

KALKKIMAALIT VÄRISILMÄSTÄ

Vintro-kalkkimaalilla maalaat esimerkiksi seinille ja kalusteille ihanan peittävän, liitumaisen mattapinnan. Vesipohjaiset Vintro-kalkkimaalit ovat myrkyttömiä ja ekologisia.

Värismä Loviisa

Porvoonkatu 1, ☎ (019) 531 487

ma-pe 8-18, la 9-14 • www.varisilmaloviisa.fi

9 KAPPELI

Kappelinpuisto

Loviisan kaupungin entisaikojen helmi, aikojen kuluessa hoitamattomuuden takia kurjaksi kulahtanut 1865 rakennettu Museoviraston suojelema Kappeli, kuuluu Loviisan hienoimpiin arvorakennuksiin. Kappelin kurjuus käynti kohti uutta kukoistusta, kun ravintoloitsija, joka on myös restaurointi-maalari mestari, osti rakennuksen. Nyt Kappeli on palautettu 1800-luvun malliin ihanine ulkoterassineen. Rakennuksessa toimii sekä ravintola että kahvila.

KAPELLET Kapellparken. Lovisa stads pärla från gångna tider, Kapellet som byggdes 1865 och som senare på grund av misskötsel förfallit, hör till Lovisas finaste värdefastigheter. Kapellets väg mot en ny blomstring påbörjades då en krögare som också är målarmästare köpte byggnaden. Nu är Kapellet återställt till sin ursprungliga 1800-tals prakt, inklusive den fina verandan. I byggnaden drivs nu både restaurang- och caféverksamhet.

11 LILLA LJUVA

Oltermanninkatu 8

Lilla Ljuva on rakennettu vuonna 1900, joskin suurin osa hirsistä on kierrätetty ja näin ollen huomattavasti vanhempi. Taloon asennettiin sähkö ja kunnallistekniikka vuonna 2014. Keittiön lattia on uusittu ja taloon on rakennettu kylpyhuone. Monta kerrosta tapettia ja vanhaa eristystä on poistettu ja korvattu pinkopahvilla ja perinteisellä paperitapetilla. Kaikki ikkunat on korjattu ja rikkinaiset ruudut on korvattu vanhalla lasilla.

LILLA LJUVA Åldermansgatan 8. Lilla Ljuva byggdes år 1900, även om största delen av husets stockar är återanvända och mycket äldre. Kommunalteknik och el installerades 2014. Kökets golv har förnyats helt och ett badrum har byggts. Man har rivit många lager av tapet och gammal isolering och istället används nu spännpapp och traditionella papperstapeter. Husets alla fönsterbågar har renoverats och trasiga rutor har ersatts med gammalt glas.

10 LOVIISAN SEURAKUNTAKOTI

Itäinen Tullikatu 6

1860 rakennettu, Felixzonin piirtämä hirsitalo oli asuin- käytössä, leipomona ja viiniakauppana. Seurakunta osti talon 1919 pappilaksi. 1930-luvun alussa rakennusta pidennettiin itäänpäin seurakuntakodiksi. Pappilan itäpäädyyn jatkoksi 1930 - luvulla rakennettu seurakuntakoti toimi lähinnä eri työmuotojen ja tilaisuuksien paikkana. Alakerrassa oli kirkkoherranvirasto ja kirkkovaltuusto kokoonui päätökseen yläsalili. Eri piirit kokoontuivat tavallisesti myös kodeissa.

LOVISA FÖRSAMLINGSHEM Östra Tullgatan 6. Stockhuset som ritats av Felixzon byggdes 1860 och inrymde till en början bostäder, bageri och brännvinsbutik. Församlingen köpte huset 1919 som prästbostad. I början av 1930-talet förlängde man byggnaden österut för att göra plats åt ett församlingshem. Församlingshemmet fungerade främst som ett utrymme för olika tillställningar och aktiviteter. I nedre våningen fanns pastorskansli och kyrkofullmäktige samlades i övre våningen för att fatta beslut. Det var också vanligt att olika kretsar samlades i hemmen.

12 VILLA LINNEA

Pohjoinen tullitie 9

Kolmilapsisen perheen koti Villa Linnéa on läpikäynyt kattavan remontin. Taloa on vuosien mittaan laajennettu eri suuntiin ja siinä on ollut useita asuntoja. Vanhempien osien rakennusvuosia ei ole tiedossa. Ulkolaudoituksen ja kivijalan perusteella, voi arvata että vanhin tupa olisi 1700-luvun lopulta, ja toiseksi vanhin 1800-luvun puolivälistä. Kolmas laajennus on luvattavasti 1800-luvun lopulta, ja sisäpihan kuitiossa sekä yläkerta ovat vuodelta 1929. Vanhemmat loviisalaiset saattavat myös tuntea talon nimellä "Sarkalagården" veturinkuljettaja Sarkalan mukaan joka asui talossa.

VILLA LINNEA Norrtullsvägen 9. Villa Linnéa, som är hem för en trebarnsfamilj, har genomgått en omfattande renovering. Huset har under årens lopp fått tillbyggnader och det har funnits flera lägenheter i huset. Man vet inte med säkerhet när de äldsta delarna är byggda. På basen av vissa detaljer, som brädfodringen och stenfoten, kan man gissa att den äldsta delen är från slutet av 1700-talet och den näst äldsta delen är från mitten av 1800-talet. Den tredje tillbyggnaden är förmodligen från slutet av 1800-talet och innergårdens veranda och övre våning från år 1929. Äldre Lovisabor kanske också känner till huset som "Sarkalagården" efter lokförare Sarkala som bodde här.

Lisää
kuvia kohteista:
www.loviisan-wanhattalot.fi

13 SANDRANMÄKI

Pohjoinen tullite 27

Vuonna 1898 rakennettu talo on kokenut niin tulipalon kuin useat vesivahingot. Vanhimman osan ta-losta on arvioitu olevan vielä van-hempi kuin virallinen rakennusvuosi ja taloa on laajennettu 1900-luvun alkupuolella. Talossa on tehty vuosien varrella monia remontteja ja monta on vielä edessä. Yhden makuuhuoneen multapenki on purettu ja osa ulkoseinän alahirsistä uusittu. Huoneeseen on rakennettu rossipohja sekä eristetty lattia.

SANDRANMÄKI Norrtullsvägen 27. Huset som byggdes 1898 har förutom en brand också fått uppleva flera vattenskador. Den äldsta delen av huset uppskattas vara ännu äldre än vad det officiella byggnadsåret antyder. Huset har senare utvidgats i början av 1900-talet. Huset har under åren genomgått många renoveringar och fler är på kommande. Mullbänken i sovrummet har rivits och en del av de nedre stockarna har bytts ut. I stället för mullbänken har man byggt ett trossbotten med isolerat golv.

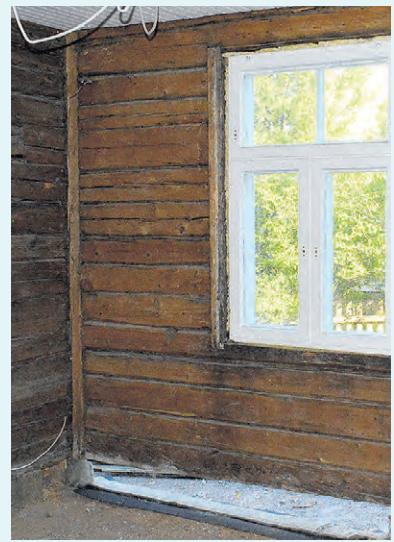
14 VILLA ELMA

Pernajankatu 8

Talon vanhin hirsirunkoinen osa ar-vellaan rakennettuun 1800-luvun lopussa. Taloa on laajennettu 1922 ja 1929 muutettu kaksikerroksiseksi, muodin mukaan Mansardikatksi. Taloa ei oltu remontoitu 80-luvun jälkeen, joten uudet omistajat aloittivat 2016 mittavan peruskorjaus-ken. Talo nimettiin Villa Elmaksi edellisen, pitkääkaisen omistajan mukaan.

VILLA ELMA Pernågatan 8. Man antar att stockstommen i husets äldsta del byggdes i slutet av 1800-talet. Huset har utvidgats 1922, och 1929 byggdes övre våning och tidsenligt mansardtak. Huset hade inte renoverats efter 80-talet, så de nya ägarna påbörjade 2016 en omfattande grundrenovering. Huset fick namnet Villa Elma eftersom kvinnan som hade ägt huset långt hette så.

Nykyaiset LVI- ja lämmitysratkaisut meiltä edullisesti – kysy tarjous!

Lämminvesivaraajat

15-300l – 5v. takuulla

Nykyaiset
ja tehokkaat
varaajat vapaa-ajan
asuntoihin ja
omakotitaloihin.

Tehokkaille ja kestävillä Aurinkovoiman tyhjiöputkikeräimillä monipuolin hyöty

- hyvä lämpöenergian tuotto
 - lämmityskustannuksiin säästöä
 - toimii monien lämmitys-järjestelmien rinnalla
- mm. sähkö, pelletti,
öljy, maalämpö...

aurinkovoima

www.aurinkovoima.fi

SAMAN KATON ALTA • LÄMPÖ • VESI • ILMASTOINTI • SÄHKÖ

OY LVIIS. **K.A.S STENDAHL** .VVSEL AB
PORVOON SÄHKÖLIIKE

LVIIS MYNTI, HUOLTO, ASENNUS, SUUNNITTELU
ÖLYPOLTIHUOLTO ja -ASENNUS JA -MYNTI

Teollisuustie 24, Porvoo. Puh. (019) 529 6000, fax (019) 580 776

ROSEBORG OY

PERINTEISET RAKENNUMATERIAALIT
BYGGNAÐSVÅRDSBUTIK

Ruukintie 17, 07970 Ruotsinpyhtää • www.roseborg.fi

15 CASA ITALIA LOVIISA

Sarvilahdenkatu 9

Talo on rakennettu 1900-luvun alussa. Talossa on joitakin alkuperäisiä yksityiskohtia, kuten olohuoneen puulattia, ulko-ovet ja uunit. Uunit toimivat edelleen ja ovat talon ainot lämpölähteet. Myös talon vanhat ikkunapileet ovat alkuperäiset ja niitä on koristeltu Italian värein. Vanhassa piharakennuksessa toimii Loviisan ensimmäinen ja ainoa radioasema RQL106FM.

CASA ITALIA LOVIISA Sarvlaxgatan 9. Huset är byggt i början av 1900-talet. En hel del ursprungliga detaljer finns kvar, såsom vardagsrummets trädgolv, ytterdörarna och ugnarna. Ugnarna är i aktivt bruk och husets enda värmekälla. Även fönstren och fönsterposten, som dekoreras med italienska färger, är ursprungliga. I den gamla gårdsbyggnaden fungerar den första och enda radiostationen i Lovisa, RQL106FM.

17 HELGAS 2

Sibeliuksenkatu 6

Helgaksen matkustajakodin vanhempi ja pienempi osa on rakennettu vuonna 1800. J.L. Runeberg vieraili siellä toistuvasti 1840-luvulla ja lähi-naapurustossa lapsuutensa ja nuoruutensa kesäloimia vietettiin Jean Sibelius musisoi usein Sucksdorffin perheen kanssa. Noin vuoden 1885 paikkeilla Sibelius omisti jopa pianolle, urkuharmonille, viululle ja sellolle säävältämänsä kvarteton Sucksdorffin perheelle. Talo remontoitiin perusteellisesti 2008. Koska kaunista lasikuistia ei ole haluttu rikkoa, talon keittiö sijoitettiin keskelle rakennusta.

HELGAS 2, Sibeliusgatan 6. Resandehemmet Helgas äldre och mindre del är byggd år 1800. J.L. Runeberg besökte ofta huset på 1840-talet och Jean Sibelius, som tillbringade delar av sin barndom och ungdom i grannskapet, musicerade ofta där tillsammans med familjen Sucksdorff. Kring 1885 komponerade Sibelius en kvartett för piano, orgelharmonium, violin och cello åt familjen Sucksdorff. Huset renoverades grundligt 2008. Genom att placera köket mitt i huset kunde man undvika att förstöra den vackra glasverandan.

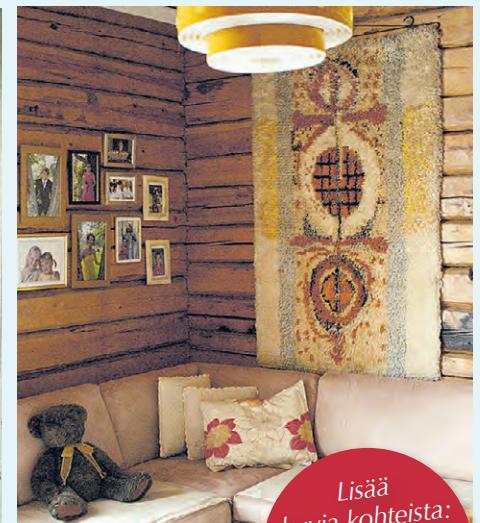
16 HELGAS 1

Sibeliuksenkatu 6

Helgaksen matkustajakodin uudempi, 1900-luvun alussa rakennettu laajennusosa, on remontoitu yksityiseksi kodiksi. Sen arteidien joukosta löytyy myös vanhan matkustajakodin nostalgisia kalusteita. Tontin on aiemmin omistanut Sucksdorffin rikas kauppias- ja laivanvarustajasuku ja sillä sijainnut komea kaksikerroksinen puinen palatsi paloi 1900-luvun alussa.

HELGAS 1, Sibeliusgatan 6. Resandehemmet Helgas nyare del, tillbyggnaden som uppfördes i början av 1900-talet, har renoverats till ett privat hem. Bland inredningen finns även skatter i form av nostalgiska möbler från resandehemmet. Tomten ägdes tidigare av den rika köpmans- och skeppsredarsläkten Sucksdorff, vars träpalats i två våningar brann ner i början av 1900-talet.

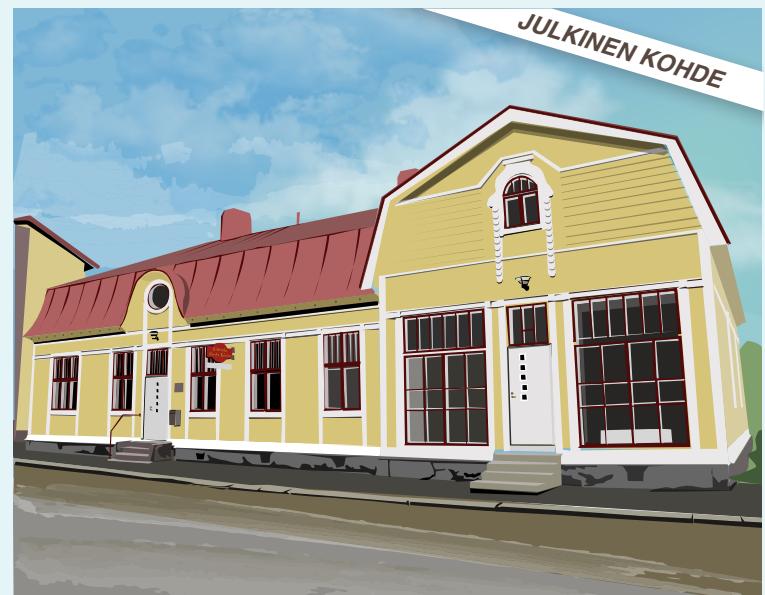
Lisää
kuvia kohteesta:
www.loviisan-wanhattalot.fi

18 ALMINTALO

Brandensteininkatu 3

Arkkitehti Bertel Jung suunnitteli Almintalon vuonna 1907. Se edustaa harvinainen jugendtyylistä puurakentamista. Kaupunki päätti purkaa suojellun talon "huonokuntoisena ja tarpeettoman" 2003, mutta Korkein hallinto-oikeus kumosi purkupäätöksen 2005. Rakennuksen annettiin kuitenkin rapistua edelleen, kunnes se vaihtoi omistajaa 2011. Täydellisen peruskorjaukseen jälkeen talo on palannut entiseen loistoonsa ja toimii nyt Loviisan kulttuurikeskuksena.

ALMSKA GÅRDEN, Brandensteinsgatan 3. Arkitekt Bertel Jung planerade Almska huset år 1907. Huset representerar en sällsynt jugendstil av träbyggnader. Staden beslöt år 2003 att riva huset, som var "dåligt skick och ansågs obehövligt", men Högsby förvaltningsdomstolen upphävdé rivningsdomen 2005. Man lät fortsättningsvis byggnaden förfalla, tills den bytte ägare 2011. Efter en total grundrenovering har huset återfått sin ursprungliga glans och fungerar nu som Lovisa kulturcentrum.

19 BONGAN LINNA

Linnankuja

Alun perin jugend-asuin 1904-1906 rakennettu linna on muutettu myöhemmin uusklassillisuutta ja funkkista myötäileväksi jykeväksi patriisipalatsiksi. Ateljeena ja museona toimivan Bongan linnan privaattipuoli on näkemisen arvoinen. Huolella entisöityt avarat tilat pulppuavat kaikkialla taiteilijan väri-iloittelua.

BONGA SLOTT, Slottsgränd. Byggnaden uppfördes i jugendstil 1904-1906, men ändrades senare till ett ståtligt slott med drag av nyklassicism och funkis. Bonga slotts privata del fungerar som konstmuseum och ateljé. I de med pietet renoverade rymliga utrymmena syns konstnärens kärlek för färger överallt.

20 VILLA DEGERBY

Degerbynkatu 6

Talo on rakennettu vuonna 1907 ja sen on suunnitellut kaupungin silloinen rakennusmestari J. A. Blässar. Talo on peruskorjattu vuosina 1996-2002. Alunperin 250-neliöissessä ja yksikerroksisessa talossa oli kolme asuntoa. Piharakennus on yhtä vanha kuin talo, siinä lienee jopa alkuperäinen ulkomaali. Degerby Gillen rusthollin 1600-luvun päärakennus on sijainnut aikoinaan osittain tällä tontilla. Yläkerran esille jätetty porrastettu kolmen piipun hormisto on harvinainen nähtävyys.

VILLA DEGERBY, Degerbygatan 6. Huset byggdes år 1907 och planerades av stadsens dåvarande byggnadsmästare J. A. Blässar. Byggnaden har grundrenoverats mellan åren 1996-2002. Ursprungligen hade huset endast en våning som bestod av tre bostäder, på sammanlagt 250 m2. Gårdsbyggnaden är lika gammal som huvudbyggnaden, och torde ha kvar sin ursprungliga färg på ytterväggarna. Den tredelade rökkalanen som lämnats synlig på vinden är en sällsynt sevärdhet.

**Unelmauunit toimittaa takat
uusiin ja wanhoihin kohteisiin!**

UNELMA UUNIT
WWW.UNELMAUUNIT.FI

Piiput, pellitykset ja keittiön kivitasot.
Soita 050 5552249
[www.unelmauunit.fi](http://WWW.UNELMAUUNIT.FI)

herttanen.fi
SISUSTUSKAUPPA
INREDNINGSBUTIK I LOVISA

ONLINE
DESIGN SHOP

Tervetuloa! Vi ses!
MARIANKATU 20 LOVISA

21 VILLA AALTONEN

Pitkäkuja 12

Villa Aaltonen rakennettiin 1800-luvun loppupuolella venäläisiä kylpylävieraita varten. Isäntäperhe asui tuolloin Lapinjärveltä siirretynsä piharakennuksessa, jonka sittemmin on kunnostettu Villa Sorellan bed & breakfast majoitustila. Yli 3000 neliöön puutarha on työstetty rikkaruohokesannosta ihastuttavaksi kukkamereksi, jonka teemaosiot laajentuvat kaiken aikaa. Talon erikoisuksiin kuuluu arkitehdin piirtämä mehiläistalo.

VILLA AALTONEN, Långgränd 12. Villa Aaltonen byggdes i slutet av 1800-talet för ryska badgäster. Värdfamiljen bodde på den tiden i gårdsbyggnaden som flyttats från Lapträsk. Gårdsbyggnaden har senare renoverats till bed & breakfast Villa Sorella. Den drygt 3000 kvadratmeter stora trädgården harrensats från ogräs och blivit ett färtjusande blomsterhav som hela tiden utökas med nya tematiska element. Till fastigheten hör även bl.a. en unik bipaviljong.

23 SMIRNOFFIN TALO

Kuningattarenkatu 6

Smirnoffin talona tunnettu kiinteistö on 1800-luvun alussa yhdistetty useista erikokoisista rakennuksista suureksi L-kirjaimeen muotoiseksi kokonaisuudeksi. Rapattu erillistalo on hirsitaloakin vanhempi, kivinen ylätalo on entinen nahkavärjäämö. Kun valtioneuvokset Smirnoff päätti tehdä 1800-luvun loppupuolella perintotalostaan kesähuvilan, hän muutti yläkertaan ja alakertaan useiksi erillisiksi vuokra-asunnoiksi. Vierailijoille avoinna vain pihapiiri.

SMIRNOFF'S HUS, Drottninggatan 6. Det s.k. Smirnoffska huset består av flera byggnader i olika storlekar, som i början av 1800-talet förenades till en L-formad helhet. Det fristående rappade huset är ännu äldre än stockbyggnaden. I slutet av 1800-talet bestämde sig statsrådinnan Smirnoff för att använda släktstället som sommarvilla. Hon flyttade in i lägenheten i övre våningen och nedre våningen uppdelades i hyresbostäder. Endast gården är öppen för besökarna.

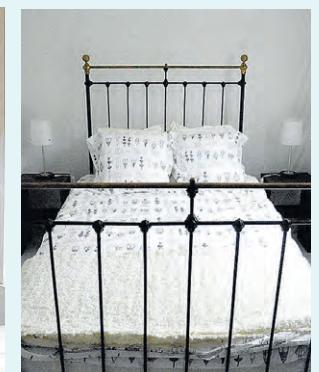
22 VILLA HANNA

Itäinen Harjutie 14

Villa Hanna löytyy tonttilkirjoista ensimmäisen kerran 1825, mutta talon materiaaleista ja rakennustavoista päättelien sen perusrunko on pystytetty jo 1700-luvun puolella. Vanhan ja uuden rungon rajat näkyvät selvästi: alkuperäinen keittiö tuhoutui toisen maailmansodan pommituksissa. Pohjoismaisen selkeästi sisustetun ja monia mielenkiintoisia yksityiskohtia tarjoavan talon vinttille on remontoitu aikuisten makuutilat ja harrastehuone - huomatkaa yläkertaan johtavat tilaa säätävä erikoisportaat! Vierailijoille avoinna vain talon alakerta.

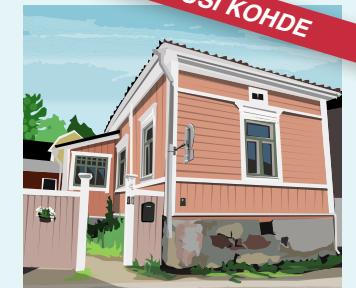
VILLA HANNA, Östra Åsvägen 14. Villa Hanna nämns i tomtböckerna första gången år 1825, men av husets byggnadsmaterial och byggnadssätt att döma har stommen uppförts redan på 1700-talet. Gränsen mellan den gamla och den nya stommen syns tydligt. Det ursprungliga köket förstördes under andra världskrigets bombningar. Hemmet är inrett i en ren skandinavisk stil med många intressanta detaljer. Den renoverade vindén inrymmer ett sovrum – lägg märke till den speciella trappuppgången. Endast nedre våningen är öppen för besökarna.

24 GARVARGÅRDEN

Kuningattarenkatu 4a

Tämä yksi Loviisan vanhimista tonteista asutettiin jo 1747 kuopiolaisen muurari mestari Henric Halloniuksen toimesta. Sen jälkeen pihalla on nähty paljon elämää erilaisten ihmisten kuin eläintenkin parissa. Tontilla on aikoinaan toiminut mm. lastentarha, jonka opettaja tunnettiin lapsi rakkaana "tant Martha". Vuonna 1978 pariskunta Kühn hankki itselleen elämän myötä huonokuntoiseksi pääseseen kiinteistökokonaisuuden, jonka viimeisimmät korjaukset oli tehty 1920-luvulla. He Kühn remontoivat asunnot 1980-90-luvuilla. Tämän jälkeen asunnoissa on asunut vuokralaisia sekä omaa perhettä. Tällä hetkellä pihapiirissä asuu siilien ja muiden pikku otusten lisäksi kolmen sukupolven verran Kühneja, yksi kissa sekä monta koiraa. Luonnon kaunis piha ja eletyn elämän merkit taloissa kuvastavat tästä historiallista Garvargårdenia parhaimmillaan.

GARVARGÅRDEN, Drottninggatan 4a. Den här tomten, som är en av Lovisas äldsta, var bebodd redan 1747 av murarmästaren Henric Hallonius från Kuopio. Efter det har man på gården sett såväl olika människor som djur. På tomten har en gång funnits en barnträdgård, där barnkära "tant Martha" var lärare. 1978 köpte paret Kühn fastighetshelheten som hade hunnit förfalla en hel del. De senaste renoveringarna hade gjorts på 1920-talet. Marja och Dierk Kühn renoverade bostäderna på 1980- och 1990-talet. Efter det har såväl personer från familjen som hyresgäster bott i bostäderna. I dag bor tre generationer Kühn i fastigheten och på gården har de sällskap av igelkottar och andra små djur samt en katt och många hundar. Gården är naturskön och det finns spår av livet i husen som gör att historiska Garvargården visar sig från sin bästa sida.

25 AURINGON PUOLELLA

Mariankatu 2 B

Jo 1800-luvun alkupuolella rakennettu talo oli vuonna 2005 niin karkeassa kunnossa, että kävijät ihmetselivät ääneen, miten tästä voi tulla mitään. Perusteellisessa remontissa rotisko muuttui viehättäväksi kodiksi ja pikkuiseille pihalle on rakentunut sekä silmiä että makuhermoja hivalevä "herkkupuutarha". Remontin alkuvaiheet on ikuistettu kirjaan nimeltä Auringon puolella - jaettujen ajatusten talo (Topos 2006) ja talon "keskeneräisyden sietämisen filosofiasta" on tehty useita televisio- ja radio-ohjelmia.

AURINGON PUOLELLA, Mariagatan 2 B. Huset som är byggt i början av 1800-talet var år 2005 i så eländigt skick att besökarna frågade sig hur det alltskall gå att göra nåtting åt det. Efter en grundlig renovering blev huset ett förtjusande hem och på den lilla innergården har man skapat en trädgårdspärla som smeker både syn- och smaknervoer. Det har skrivits en bok om renoveringens olika skeden som heter Auringon puolella – jaettujen ajatusten talo (Topos 2006) och även gjorts många tv- och radioprogram som berättar om hur det är att leva mitt upp i en renovering.

27 VACKERBACKA

Puutarhakatu 34

Loviisan ainoa porttitalo Suolatorin laidalla on rakennettu 1700-180-luvulla. Tontilla on sijainnut aiemmin jopa 9 rakennusta. Niissä on asunut lukuisia perheitä pääillköistä luotseihin. Pitkään vuotanut katto oli aiheuttanut talolle mittavat vahingot. Uudet omistajat aloittivat uusimalla katon ja tekemällä talon vanhemmasta osasta toimivan kodin. Talon toinen osa on valmis ja sinne on remontoitu lisää asuintilaa; oleskelutiloja, makuuhuoneita ja toinen keittiö.

VACKERBACKA, Trädgårdsgatan 34. Det enda huset i Lovisa med inkörspart i mitten är byggt på 1700-1800-talen. I de 9 byggnaderna som funnits på tomtén har det genom tiderna bott allt från skeppare till lotsar. Taket hade läckt på många ställen och förorsakat stora skador. De nya ägarna började med att fönnya taket och renovera den äldre delen av huset till ett fungerande hem för familjen. Nu är också den andra delen av den unika byggnaden renoverad och omfattar förutom ett allrum även några sovrum och ett kök.

26 PITKÄNPÖYDÄNTALO

Mariankatu 7

1856 rakennettussa talossa on alun perin ollut kolme erillistä asuntoa. 1900-luvun lopulla aloitettiin aiempien, 1980-luvun modernien remonttiajatusten epäonnistuneiden ratkaisujen korjaaminen. Talon kunnostus on tehty oikeaoppisen perinnerakentamisen puitteissa ja Museoviraston ohjeiden mukaisesti. Taloon myöhemmin lisätty kuisti on muodostunut perheen lempioleskelupaikaksi. Sen kanssa kilpilee vain keramikkomännän alipihalle rakennettu työpaja, johon kuuluu kasvihuone sekä isännän valtamerikontti, joka sisältää kaikki, mitä mies tarvitsee.

PITKÄNPÖYDÄNTALO, ariegatan 7. Huset byggdes år 1856 och bestod ursprungligen av tre lägenheter. Man har i slutet av 1900-talet litet i gången renoverat huset och åtgärdat de misslyckade lösningar som gjorts i samband med moderniseringar på 1980-talet. Renoveringen har gjorts i enlighet med principerna för god byggnadsvård och Museiverkets direktiv. Den senare tillbyggda verandan har nu blivit familjens favoritplats. Med den tävlar endast keramikverkstaden och orangeriet, som byggs till för värdinnan samt havscontainern, som innehåller allt en man kan behöva.

28 AJURINTALO

Puutarhakatu 32

Ajurintalon rakennutti 1900-luvun alussa Suolatorin nurkalle Alfred Lindborg -niminen vossikka-ajuri. Materialina käytettiin todennäköisesti samalta tonttilta purettujen rakennusten vanhat hirret ja lankut. Vanha ihastuttavahevostallan on pihapiirissä vieläkin. Myöhemmin talossa on toiminut ainakin rakennuttajan pojantartuus ja ylilääkärin vastaanotto. Talo oli myös pitkään Loviisan poliisipäällikön kotina.

FORMANSGÅRDEN, Trädgårdsgatan 32. Droskföraren Alfred Lindborg lät bygga Formanshuset ivid Saltbodtorget i början av 1900-talet. Man återanvände troligen plankor och stockar från byggnader som rivits ner på samma tomt. Det gamla förtjusande häststallet finns fortfarande kvar på tomtén. I huset har åtminstone en raksalong driven av sonen i huset samt överläkarens mottagning varit belägna. Huset beboddes även en längre tid av polischefen i Lovisa.

LWT-PÄIVIEN OHJELMAA 2017

Huom. Osa taloista avoinna jo perjantaina 25.8. klo 15-18

■ Aleksanterinpihan antiikkimarkkinat.

Aleksanterinkatu 8. Sisäpihalla tuttuja antiikki-kauppiaita. Taidenäyttelyitä, mm Suvi af Hällströmin "Rajut ruusut, toiset meket"-näyttely. Aleksanterinkadun puoleisen pop up kahvilan tiloissa. Mukana myös ravintola Bella ja postikorttiaiteilija Inge Löök, joka signeeraa kortteja klo 10-17 työhuonella 2. kerros. Antiikkimarkkinat pe, la ja su 10 - 17.

■ Almintalo.

Brandensteininkatu 3. Almintalo on Loviisan kaupungin kulttuuritalo kaikenkäisille. Almintalon kesänäytelyt Kartanoiden puutarhat ja puistot sekä Viva Vivica! Vivica Bandler 100 vuotta kutsuvat puutarhatunnelmiin ja tutustumaan teatterin voimanaiseen Vivica Bandleriin. Almintalon yläkerran Upstairs-näytelyssä nähdään Olga Denisenkon, Aleksandra Kulosen, Kristina Elon ja Kaja Asikaisen maalauskisa sekä Mimosa Elon ja Aarne Westerbergin valokuvia. Pippahda myös Almintalon pihaan, joka muuntautuu sorapihasta värikkääksi, kukkivaksi ja satoa tuottavaksi keitaaksi kaksivuotisen opetuspuutarhaprojektiin aikana. Pop-up ravintola, afgaaniruoka. Vapaa pääsy. La ja su klo 10 – 17.

■ Bongan Linna.

Ateljee. Linnankuja. Mahdollisuus tutustua professori/taiteilija Riitta Nelimarkan työtiloihin. Huolella entisöidyt avarat tilat pulppuvat kaikkialla Nelimarkan väri-iloitelia. La ja su 11-16. www.bonga.fi. LWT- rannekkeella.

■ Degerby Gille.

Smedsgränd 4. Suomenkielinen opas kertoo tarinoita Gillestä ja Loviisan historiasta la klo 11-13 ja 14-16 sekä su klo 12-15.

■ Degerby Gillen piharakennus.

Sepänkatu 4. Kai Andersson konsultoi historiallisista talojen "rempassaa". La klo 12-14.

■ Galleria Theodor.

Mariankatu 21. Loviisan seudun taideyhdistyksen vuosinäyttely, näyteikkuna-arpajaiset sekä taidekirppis. Theodorin edustalla Pop up taide-pysäkki, missä esillä yhdistyksen jäsenten töitä. Esma Haddas läsnä päivien aikana esittelemässä nuorisolle suunnatun esikoisromaaninsa TARUNDIA - matka hevosten valtakuntaan. Poniratsastusta. La ja su 10-17.

■ Herkkujen puisto.

Karlssonabulevardi. Paikalla on ruokatuottaja ja käsityöläisiä sekä Herkkujen kahvila, jossa tarjoillaan lähiutottajien raaka-aineista valmistettuja annoksia. La ja su 10-18.

■ Höganås.

Höganåsintie 25, Pernaja. Höganåsin seurantalolla multamaalin keittoa (keltamulta, ostettavissa mukaan) sekä perinnekorjaamiseen liittyviä työnäytöksiä. Kirpputoripöytä vuokrattavana. Tarjolla

mm. vanhaa tavaraa sekä uusia sisustustuotteita, joiden tuotto menee lyhentämätömänä Höganås seuratalon korjaukseen sekä ylläpitoon. Seuratalon yhdistys pitää kahvilaa viikonlopuksen ajan. Tarjolla on suolista ja makeaa leivonnaista (kello 10-17) sekä lounasta (kello 11-16).

■ Höyryjuna. Wanhoven talojen tunnelmaan sopivaa junakytiäkin on tarjolla, kun Wanha höyryjuna Ukko-Pekka kuljettaa matkustajia Kouvolasta ja Lahden suuntaan molempina tapahtumapäivinä. Junalla voi myös tehdä pienet nostalgiamatkan Loviisan satamaan tai Lapinjärvelle ja takaisin. Aikataulut ja lippujen hinnat: <http://hoyryveturimatkat1009.fi/aikataulut-ja-hinnat>

■ Kappelinpuisto.

Loviisan Wanhat Talot ja Loviisan oppaat kutsuvat Itsenäisyden polulle. Kävelykierros alkaa Kappelinpuistosta ja kulkee keskustan kohteista historialliseen Alakaupunkiin. Opastuksella paneudutaan Loviisan kaupungin elämään sadan vuoden ajalta. Kaupunkikuvan säilyminen, rakennuskulttuuri, vaikuttavat lovilaisten ja myös maailmansotien aika Loviisassa ovat teemoina. Kierrokset tehdään LWT-viikonloppuna 26. ja 27.8.2017. Sekä suomen- että ruotsinkieliset ryhmät lähetevät liikkelle kumpanakin päivänä kello 12 ja 14 Kappelinpuistosta. Kesto n. 2 h, kierrokset ovat osallistujille ilmaisia.

■ Keräily- ja AntiiKKimessut.

Lovisa Gymnasium. Brandensteininkatu 27. Loviisanseudun keräiliöt, pitkälti yli 30 myyjää. Ilmainen sisäänpääsy, ilmaiset wc:t. Pihataltoissa syötävä ja juotavaa. La klo 10 -17 ja su 10-15.

■ Kirkkopuisto.

Sibeliuskonttikonserti. Loviisan Sibeliuspäivät lähestyvät ja tänä vuonna on tarjolla yleisökonseritteja myös Kirkkopuistossa. Viisi alittoviurolua – Sibelius & Bach. Heidi Ketola, Jussi-Matti Haavisto, Tiina Konttinen, Pirkko Simojoki & Johanna Paananen klo 11, klo 12 sekä mahd. Klo 13. La 26.8.2017.

■ Komendantintalo.

Loviisan kaupungin museo. Puistokatu 2. Näyttely: Lovisa Lovisa 1017 - 2017. Vuosisadan historiaa esitellään sekä ydinkaupungin että Liljendalin, Pernajan ja Ruotsinpyhtää paikallisnäkökulmasta. Keskiössä on asukkaiden arkielämä, arjesta juhlaan. Vapaa pääsy. La ja su 10 - 17.

■ Labbyn kartano.

Labby 49. Valokuvanäyttely: näyttely kertoo tilan elämästä ja rakennuksista sadan viime vuoden ajalta. La ja su 10-17.

■ Laivasilta.

Laivasillan markkinat la - su 10-17. Ravintoloita, taidenäyttelyitä ja Ka-

ramaloo-kauppa. Heidi Lunabban taideteos Sauna Obscura on tuotu Loviisanlahdelle. Sauna Obscura on samalla sauna ja kamera – saunominen tapahtuu kameran sisällä. Kävijöillä on mahdollisuus vierailla saunaassa päivien aikana klo 10-14 (ei ole lämmitetty), saunomien klo 14-18 (uimapuku mukaan). Saunaan pääsee Laivasillalta soutuvaneelle. Tanssit ja Muinaistulien yö la klo 20 alkaen.

■ Lapsiparkki. Onnelin & Annelin leikkipuisto/Rantatie, la ja su klo 10-17.

■ Lovinfo. Mariankatu 12 A. Kysy toteista, asumisesta ja kaupungin palveluista. La ja su 9-18.

■ Loviisa-kiertoajelut. Opastetulla bussikierroksella kuulet kaupungin historiasta ja nykypäivästä. Lähdöt la ja su klo 11 Aleksanterinkadun turistipysäältä. Kesto n. 1 h, ilmainen, max 50 hloä/ kierros.

■ Loviisan kirkko. Jumalanpalvelus ruots klo 10 ja suom klo 12. Kirkko auki la ja su 10-17.

■ Loviisan seurakuntakoti, Itäinen Tullikatu 6. Seurakunnan vapaaehtoiset yhdessä muiden vapaaehtoisten kanssa paistavat lettuja ja kertovat srk:n toiminnasta. La ja su 10-17.

■ Loviisan tori. La klo 7-17 ja su 10-17. LWT- lipunmyyntipiste la-su 9.30-17.

■ Loviisan Merenkulkumuseo. Laivasilta. Vapaaehtoinen sisäänpääsymaksu. La ja su 11-18.

■ Mariankadun puistikko. Näytteilleasettaja. La ja su 10-17.

■ Matkailutoimisto/Turistbyrå, Mariankatu 12 A, puh. 040 555 3387. La ja su klo 9-18 (pe 25.8 avoinna klo 10-20). Ruukin kesäinfo, Ruukintie 11 A, puh. 0440 555 366. La ja su klo 10-17. Molemmissa LWT-lippujen ennakkomyynti.

■ Pernajan kirkko. Pernajantie 305. Vanhin talo Loviisassa, Pernajan kirkko, on auki LWT tapahtuman aikana la 26.8 klo 12-18 ja su 27.8 klo 12-18 jolloin opas paikalla. Lauantaina urkuvaratti klo 15.

■ Perinne- ja korjausrakentamisen asiantuntijaseminaari. Kulttuuriravintola Loviisan Kappeli. La aikaan klo 13. Perinne- ja korjausrakentamisen klinikassa "Talotohtori" Panu Kaila vastaa yleisöön kysymyksiin la noin klo 15.00 eteenpäin.

■ Porvoon musiikkipisto. Loviisan toimipiste: oppilaat soittavat tapahtuman

aikana kaupungilla.

■ Ravintola Loviisan Kappeli. Kapellinpisto. Huolella restauroitu Kulttuuriravintola Loviisan Kappeli: ravintola, Romanov-kahvila sekä avoveranta, jonka edessä avautuu hurmaava Kappelinpuisto. Kappelin verannalla entisöintinäytöksiä. LWT-seminaari la klo 13-15.00, jonka jälkeen Panu Kailan korjausklinikka n. klo 14.30 alkaen. Avoinna La 10-17, su 10-16 (keitto sulkee klo 16 molempina päivinä).

■ Runda munken, kahvila/konditoria. Aleksanterinkatu 6. Mirja Marschin taidenäyttely. La 9-18 ja su 11-17.

■ Smirnoffin pihipiiri. Kuningattarenkatu 6. Keskusteluopas paikalla. Baderska-asuiset Loviisan oppaat päävystävät Smirnoffin mukulavipihalla kumpanakin päivänä kello 10-17. Oppaat valottavat Ammondin ja Smirnoffin perheiden sekä pihipiirin rakennusten vaiheita kävijöiden kanssa keskustellen.

■ Soiva kontti. Kirkkopuisto. Virittädy Loviisan Sibeliuspäivien tunnelmaan la-su 26.-27.8. klo 10-17.

■ Strömforsin ruukki. Taontanäytökset yläpajassa la ja su klo 12-14. Pajamuseo avoinna la ja su klo 10-17. Ilmainen sisäänpääsy.

■ Suolatori. Näytteilleasettaja, työväytkösiä, katukeittiötä. Sidu goes Uimakoppi-Badhytten- elämyskrajussa voit tavata päävystävän lovisaalaisen. La-su klo 10-17.

■ Tuhannen tuskan kahvila. Poikkikuja. Taisto Huttusen taidetta.

■ Ulrikanhovi/Ulrikakoti. Kuhlefeltinkatu 35. Isoäidin runsas noutopöytä 15€ (lapset 1e/ikävuosi). la klo 14-18 ja su klo 12-15. Ukkolan kirppis avoinna la 10-17 su klo 10-16. LWT-lipunmyyntipiste la ja su alk. klo 10.00. Maksu myös pankkiportilla.

■ Österstjernan. 1800-luvun pakettireplika, Laivasilta.

SAMANA VIIKONLOPPUNA LOVIISASSA:

■ Ruotsinpyhtää. Ruukissa talokohteiden lisäksi pajamuseo, näyttelyitä, tapahtumia, erikoismyymöitä, kahviloita ja ravintoloita. Taontanäytöksiä yläpajassa la-su klo 12-14.

■ Vanhan ajan päivät. Jokelan kotiseutumuseossa la ja su. Turkkilantie 39, Ruotsinkylä

■ Loviisan museot ja muut nähtävyydet, katsa www.visitloviisa.fi www.loviisa.fi

Ikkunaantisointiä PORVOON VANHA IKKUNA p. 050-3369 302 mirka.halonen@gmail.com työnäytöksiä kohteessa nro 9

Isodäidin NOUTOPÖYTÄ
LWT la klo 14-18
su klo 12-15 VAIN 15€
Kirppis

Ulrikanhovi Kuhlefeltinkatu 35 www.ulrikanhovi.fi

BORGÅ PLÅT AB PORVOON PELEI OY
Johannisbergsv. 3
Johannesbergintie 3
0400 491 217
www.porvoonpelti.fi

KIRPPIS KAUPPA
& TAPAHTUMAKESKUS LAPSPERHEILLE
vadelmatarha.fi
Kuningattarenkatu 3 | loviisa@vadelmatarha.fi | p.045 219 0557
Facebookissa touhut & tohina: Vadelmatarha Loviisa!

LHH-DAGARNAS PROGRAM 2017

En del av husen öppna redan på fredag 25.8 kl. 15-18

■ **Alexandersgårdens antikmarknad.**

Alexandersgatan 8. På innergården be-kanta antikhandlare. Konstutställningar bl.a. Sivi af Hällströms utställning "Rajut ruusut, toiset mekot" i pop up kafé på Alexandersgatans sida. Medverkande också restaurang Bella och postkort-skonsträr Inge Löök, som signerar kort kl. 10-17 i arbetsrummet på andra våningen. Antikmarknaden fre, lö och sö kl. 10 - 17.

■ **Almska huset.** Brandensteinsgatan 3. Almska huset är Lovisa stads kultur-hus för besökare i alla åldrar. Almska husets sommarutställningar Herrgårdarnas trädgårdar och parker och Viva Vivica! Vivica Bandler 100 år bjuda på trädgårdsstämning och en inblick i den starka teaterkvinnan Vivica Bandlers liv. På utställningen Uppstairs på övre våningen kan man beskåda målningar av Olga Denisenko, Aleksandra Kulonen, Kristina Elo och Kaija Asikainen samt fotografier av Mimosa Elo och Aarne Westerberg. Besök också Almska husets gård som förvandlas från en grusgård till en färgfyllt och blommande oas under det två-åriga undervisningsträdgårds-projektet. Pop-up restaurang, afghansk mat. Fritt Inträde. Lö och sö kl 10 - 17.

■ **Barnparkering.** Adas & Gladas lek-plats/Strandvägen, lö och sö kl 10-17.

■ **Bonga Slott.** Ateljén, Slottsgränd.

Möjlighet att bekanta się med professor/ konsträr Riitta Nelimarkkas arbetsutrymmen. De öppna utrymmena som restaurerats omsorgsfullt väller av färgprakt. Lö och Sö 11-16. www.bonga.fi. Med LHH- armband.

■ **Borgånejdens musikinstitut.** Lovisa verksamhetsställe: eleverna spelar på olika håll i staden under evenmånet.

■ **Degerby Gille.** Smedsgränd 4. Finskspråkig guide berättar om Gilles och Lovisas historia lö kl 11-13 och 14-16 samt sö kl 12-15.

■ **Degerby Gilles gårdsbyggnad.**

Smedsgränd 4. Kai Andersson konsulterar om renovering av historiska hus. Lö kl 12-14.

■ **Delikatessernas park.** Karlskronabulevaren. På plats finns matproducenter och hantverkare. Dessutom Delikatess café där man bjuda på matportioner tillagade av närförvarade råvaror. Lö och Sö 10-18.

■ **Galleri Theodor.** Mariegatan 21. Lovisanejdens konsträrers årsutställning, skyltfönster-lotteri och konstloppstorg. Utanför Theodor Pop up konst-hållplats, där man kan bekanta się med förening-

ens medlemmars arbeten. Esma Haddas är på plats och presenterar sin debutroman TARUNDIA - matka hevosten valtakuaan, som riktar sig till ungdomar. Ponnyridning. Lö och Sö 10-17.

■ **Höganås.** Höganåsvägen 25, Pernå. Vid Höganås föreningshus tillverkning av slämfärg (gulmylla, kan köpas) och arbetsuppväningar om traditionsreno-vering. Loppborgsbord uthyres. I sortimentet finns bl.a. gamla saker och nya inredningsprodukter. Avkastningen går oavkortad till reparation och underhåll av Höganås föreningshus. Föreningen håller café under veckoslutet och serverar både saltigt och söta bakelser (kl 10-17) samt lunch (kl 11-16).

■ **Kapellparken.** Lovisa Historiska Hus och Lovisa guider bjuda på Självständighetens stig. Promenaden börjar från Kapellparken, genom centrum och mot Neristans historiska delar. Under guidningen kommer vi att bekanta oss med livet i Lovisa under de senaste 100 åren. Hur stadsbilden har förändrats, byggnadskulturen, inflytelserika Lovisabor och också världskrigena ur Lovisa perspektiv. Promenaderna görs under LHH-veckoslutet 26. och 27.8.2017. Både på svenska och finska start båda dagarna från Kapellparken kl 12.00 och 14.00 och tar ett par timmar. Promenaderna är avgiftsfria.

■ **Kommendantshuset,** Lovisa stads museum. Parkgatan 2. Utställning: Lovisa Lovisa 1917 - 2017. Århundradets historia presenteras ur ett lokalt perspektiv, både för kärncentrum och för Liljendal, Strömfors och Pernå. I centrum står invånarnas dagliga liv, från vardag till fest. Fritt inträde. Lö och Sö 10-17.

■ **Kyrkparken.** Kyrkoparken. Sibeliuscontainerkonsert. Lovisa Sibeliusdagarna 2017 närmar sig och i år erbjuds publikkonserter i Kyrkoparken. Fem altviolinister – Sibelius & Bach. Heidi Ketola, Jussi-Matti Haavisto, Tiina Konttila, Pirkko Simojoki & Johanna Paananen kl 11, kl 12 och ev. kl 13. Lö 26.8.

■ **Labby gård.** Labby 49. Fotoutställning: utställningen berättar om livet på gården och om byggnaderna under det senaste decenniet. Lö och sö 10-17.

■ **Lovisa församlingshem.** Östra Tullgatan 6. Församlingens frivilligarbetare tillsammans med övriga frivilliga steker plättar och berättar om församlingens verksamhet. Lö och Sö 10-17.

■ **Lovinfo.** Mariegatan 12 A. Fråga om tomter, boende och stadens tjänster. Lö

och sö 9-18.

■ **Lovisa kyrka.** Gudstjänst på svenska kl 10 och på finska kl 12. Kyrkan öppen lö och sö 10-17.

■ **Lovisa-rundturer.** Under den guida bussturen får du höra både om stads historia och om nutiden. Start lö och sö kl 11 från Alexandersgatans turisthållplats. Tid ca. 1 h, gratis, max 50 pers/ tur.

■ **Lovisa Sjöfartsmuseum,** Skeppsbron. Frivillig inträdesavgift. Lö och sö 11-18.

■ **Lovisa torg.** Lö kl 7-17 och sö 10-17. LHH- biljettförsäljning lö-sö 9.30-17.

■ **Mariegatans parkområde.** Utställare. Lö och sö 10-17.

■ **Musikcontainern.** Kyrkoparken. Tjuvstarta Sibeliusdagarna i Lovisa lö och sö 26-27.8 kl. 10-17.

■ **Pernå kyrka.** Pernåvägen 305. Lovisas äldsta hus, Pernå kyrka, är öppet under LHH-dagarna lö 26.8 kl 12-18 och sö 27.8 kl 12-18. Guid på plats. Orgelk-vart fördag kl 15.

■ **Restaurang Lovisa Kapellet.** Kapellparken. Med omsorg restaurerade Kulturrestaurangen Lovisa Kapellet: restaurang, Romanov-café och öppen terass. Framför terassen öppnar sig den fascinerande Kapellparken. På Kapellets veranda arbetsuppväningar i restaurering. LHH- seminarie lö kl 13-15.00, varefter Panu Kailas renoveringsklinik. Lö 10-17 och sö 10-16 (köket stänger båda dagarna kl 16).

■ **Runda munken,** kafé/konditori. Alexandersgatan 6. Mirja Marsch konstutställning. Lö 9-18 och sö 11-17.

■ **Saltbodstorget.** Utställare, arbetsuppväningar och gatukök. I upplevelsehyddan Sidu goes Uimakoppi-Badhytten kan du träffa en dejourerande lovisabo. Lö-sö kl 10-17

■ **Samar- och Antikmässa.** Lovisa Gymnasium. Brandensteinsgatan 27. Lovisanejdens samlare, långt över 30 säljare. Fritt inträde, gratis wc. I gårdsstälten mat och dryck. Lö kl 10-17 och Sö 10-15.

■ **Skeppsbron.** Skeppsbro marknad lö-sö 10-17. Restauranger, konstutställningar och Karamaloo-affären. Heidi Lu-nabban konstverk Sauna Obscura är på samma gång en bastu och en kamera, man badar bastu inne i en kamera. Man kan besöka bastun kl 10-14 då den inte är uppvärmad, bastubad kl 14-18 (bad-dräkt med). Avfärd med roddbåt från Skeppsbron. Dans och Forneldarnas natt

och sö 10-17.

lö kl 20.

■ **Smirnoffis** gårdsmiljö.

Drottninggatan 6. Lovisa guider iklädda baderkornas dräkter dejourerar på Smirnoffs Kullerstensgård båge dagarna kl 10-17. Guiderna berättar om släkterna Ammondt och Smirnoff samt gården byggnader genom att samtala med besökarna.

■ **Strömfors bruk.** Smidesuppväning i övre smedjan lö och sö kl 12-14. Smedjemuséet öppet lö och sö kl 10-17. Fritt inträde.

■ **Traditionsbyggnads- och renoveringsseminariet.** Kulturrestaurang Lovisa Kapellet. Lö börjande kl 13. Traditionsrenoverings- och byggnadsvårds-kliniken, "Husdoktor" Panu Kaila svarar på allmänhetens frågor lö börjande efter seminariet ca kl 15.00.

■ **Tuhannen tuskan kahvila.** Tvärgränd. Taisto Huttunens konst.

■ **Turistbyrån.** Mariegatan 12 A, tel. 040 555 3387. Lö och sö kl 9-18.(fre 25.8 öppet kl 10-20) Brukets sommarinfo, Bruksvägen 11 A, tel. 0440 555 366. Lö och sö kl 10-17. På båda ställen förhandsförsäljning av LHH-biljetter.

■ **Ulrikanhovi/Ulrikahemmet.** Kuhlefeltsgatan 35. Farmors stående bord 15e (barn 1e/år). Lö kl 14-18 och sö kl 12-15. Lopporget i Ukkola öppet lö 10-17 sö kl 10-16. LHH-biljettförsäljning lö och sö fr.o.m. kl 9.00. Betalning även med bankkort.

■ **Ångtåg.** Det erbjuda också tågtransport i LHH-anda då det gamla ångtåget Ukko-Pekka transporterar resenärer från Kouvolan och Lahtis trakten under båda evenemangsdagarna. Man kan också göra en nostalgiresa med tåget till Lovisa hamn eller till Lapträsk och tillbaka. Tidtabeller och biljettpriiser: <http://hoyryveturimatkat1009.fi/aika-taulut-ja-hinnat>

■ **Österstjernan.** Replik av paketjakt från 1800-talet, Skeppsbron.

UNDER SAMMA VECKOSLUT I LOVISA:

■ Strömfors Bruk utöver husobjekten även ett smedjemuseum, utställningar, specialaffärer, kaféer och restauranger. I Övre smedjan smidesuppväningar lö-sö kl 12-14.

■ Gamla tiders dagar i Jokela hembygdsmuseum lö och sö.Turkkilavägen 39, Svenskby

**Husen, som
är öppna
på fredagen
hittas på s. 32 eller
www.loviisan-wanhattalot.fi**

29 RINGSTRÖMS GÅRD

Puutarhakatu 31

Noin vuonna 1800 rakennettu talo on saanut nimensä siinä viime vuosisadan alkupuoliskon aikana asuntee raatimies Ringströmistä. Talo on muuttunut remonttikaoksen jälkeen toimivaksi kodiksi. Välisteinen purkamisen on antanut lisää tilaa, ja avaruutta on saatu myös aiemmin puunväristen seinäpaneelien ja kattojen vaaleaksi maalaamisella. Kun keittiö siirrettiin ruokasalin tilalle, välikatto poistettiin kokonaan ja korkea mansardikatto rajautuu toiselta puolelta parveen.

RINGSTRÖMS GÅRD, Trädgårdsgatan 31. Huset som byggts ca. 1800 har fått sitt namn efter rådman Ringström som bodde i huset i början av 1900-talet. Efter den första tiden av skapande kaos har huset blivit ett fungerande hem. Mellanväggar har rivits vilket har gett rymd och ljus. De tidigare träfärgade väggpanelerna och taken har målats ljusa, vilket också bidragit till kånslan av rymd. Man har också flyttat köket och öppnat mellantaket.

31 VILLA ENGEL

Itäinen harjutie 4

Vuonna 1912 rakennettu komealla paikalla oleva jugend-hirsitalo on remontoitu täysin sisältä. Seitsemänkymmentäluvun energiansäästön matalamat huoneet palautettiin alkuperäiseen juhlavaan korkeuteen. Remontissa löytyneet alkuperäiset laulattiat ja helmipaneelikatot pääsivät jälleen esille. Ulkoremontin jäljiltä tarkkanaan saattaa vielä haistaa tervatun puun, kunnioituksena perinteisille materiaaleille ja menetelmille. Talon nimi Villa Engel kertoo lempydestä sekä kauneutta vaalivista asukkaista.

VILLA ENGEL, Östra Åsvägen 4. Jugend-stockhuset, som byggdes 1912 på den städtliga platsen, har inomhus renoverats i sin helhet. På sjuttiotalet hade innertaken sänkts för att spara energi och de har nu återställts till sin tidigare ansländande höjd. De ursprungliga trägolvnen samt taken på pärpanel, som avslöjades i samband med renoveringen, är åter synliga. Doften av tjära, som används i samband med renoveringen av ytterväggarna med respekt för traditionella material och metoder, kan kanske ännu förfinnas av någon. Husets namn Villa Engel återspeglar mildhet samt att ägarparet är måna om att ta vara på det vackra.

30 VILLA LILLA GULA

Puutarhakatu 20

Villa Lilla Gula on rakennettu 1890. Vuoden 2002 remontin yhteydessä siihen lisättiin keittiön jatkeksi talvilämmin kuisti. Seuraava laajennus vanhaan taloon oli vuorossa 2014. Kaksikerroksisessa uudisossassa sijaitsee mm. vanhempien makuuhuone. Entinen makuuhuone toimii nykyisin olohuoneena ja lastenhuone ruokasalina. Huomionarvoista on olohuoneen viehättävä kakeliuuni, joka on peräisin Loviisan vanhasta apteekista.

VILLA LILLA GULA, Trädgårdsgatan 20. Villa Lilla Gula är byggt 1890. I samband med renoveringen år 2002 utvidgades köket med en vinterbonad glasveranda. Följande utvidgning av det gamla huset skedde 2014. Tillbyggnaden i två våningar omfattar bl.a. föräldrarnas sovrum. Det gamla sovrummet fungerar numera som vardagsrum och barnrummet som matsal. Den sevärdala vackra kakelugnen i varagsrummet härstammar från Lovisa gamla apotek.

32 DUNDERFELDTIN TALO

Puutarhakatu 25

Talon vanhimman, kadun puoleisen osan rakennusvuosi ei ole tiedossa, mutta talo on merkitty karttoihin jo 1793. Keittiön puoleinen osuus on rakennettu 1860. Lattioita on ojottu ja seinät lämpöeristetty 1980 - 83. Tuolloin taloon rakennettiin myös kaksi näyttävää uunia. Uusin saniteettitilojen osa kuistin jatkona on vuodelta 2010: lupa heltisi ehdolla että ulkoseinien materiaali ja väritys noudattivat aiempaa mallia.

DUNDERFELDTS HUS, Trädgårdsgatan 25. Man vet inte exakt när den äldsta delen av huset är byggd, men byggnaden förekommer i anteckningar på kartor från 1793. Den del av huset där köket är beläget är byggt 1860. Golvytorna rättades till och väggarna isolerades 1980-83. Då installerade man också två stärtiga ugnar i huset. 2010 fick huset nya sanitetsutrymmen då man förlängde den norra gaveln.

33 VILLA JOSE

Puutarhakatu 21

Vihreän talon vanhin osa on rakennettu noin 1850 ja talosta löytyy sen ensimmäinen kauppatarjous vuodelta 1871. Sittemmin rakennus on kasvanut niin pituutta kuin leveyttä. Pihanpuoleinen osuuus on rakennettu 1900-luvun alussa ja mansardikattoinen vintti 1940-luvulla. Aiemmin kylmään vinttiin rakennettiin sauna ja kaksi ma-kuuhuonetta 2005. Vuonna 2015 talo sai uuden peltikaton. Talossa voi ihailla myös kahta komeaa Rakkolanjoen kaakeliuinia.

VILLA JOSE, Trädgårdsgatan 21. Den äldsta delen av det gröna huset är byggt omkring 1850 och det första köpebrevet gällande fastigheten är från 1871. Huset har utvidgats senare både på bredden och på höjden. Delen mot gården byggdes i början av 1900-talet och vinden med mansardtak på 1940-talet. 2005 byggdes den tidigare kalla vinden om och där finns nu två sovrum och en bastu. År 2015 fick huset ett nytt plåttak. I Villa Jose finns även två vackra kakelugnar från Rakkolanjoki.

35 RIESAMAA

Puutarhakatu 4a

Kaksikerroksinen, hirsirakenteinen talo sijaitsee ns. porvariston tupakkaviljelmillä harjun kupeessa. Alue kutsuttiin tupakkapelloksi ja siellä kasvatettiin tupakkaa paikallisele siksikirtehtaille. Talon ensimmäinen kauppatarjous on vuodelta 1880, jolloin "sjömansänkan" osti talon 150 mk:lla. Voidaan olettaa että talo on rakennettu 1800-luvun alkupuolella. Alkuperäinen talo ollut yksikerroksinen, sitä on korotettu myöhemmin sekä lisätty nykyinen keittiö ja kylpyhuone.

RIESAMAA, Trädgårdsgatan 4a. Stockhuset i två våningar är beläget under åsen, där man långt tidigare odlade tobak för den lokala cigarrfabrikens bruk. Området kallas "tobaksåkern". Det första köpebrevet är från år 1880, då "sjömansänkan" köpte huset för 150 mark. Man kan anta att huset är byggt i början av 1800-talet. Det ursprungliga huset var i ett plan och höjdes senare och därtill har man byggt till det nuvarande köket och badrummet.

34 MERIMIEHEN MÖKKI

Puutarhakatu 13

Pikkuiten merimiehen mökki on merkitty karttoihin ensimmäisen kerran vuonna 1825. Talon kadunpuoleinen ryhdikäs osa on rakennustavoista päätellen rakennettu kuitenkin jo 1700-luvulla. Kauan tyhjillään seisseeseen taloon ei tulut vettä eikä siinä ollut viemäröintiä. Pihan puoleinen osin romahdattu uudempi osa on purettu ja sen tilalle on rakennettu moderni "mukavuusosio", jonka on sijoitettu talon keittiö ja märkätilat.

SJÖMANSSTUGAN, Trädgårdsgatan 13. Den lilla sjömansstugan finns inritad på en stadskartta från 1825. Den del av huset som gränsar mot gatan är av byggnads-sättet att döma byggd redan på 1700-talet. I huset som länge stod obebott fanns varken vatten eller avlopp. Man har lätt riva den nyare delen mot gården som nästan rasat ihop och i stället byggit ett modernt utrymme där man placerat kök och badrum.

Lisää
kuvia kohteista:
www.loviisan-wanhattalot.fi

36 RIEMUMAISTERIN HUVILA

Köydenpunojantie 8

Harjun rinteessä kohoavan Riemu-maisterin huvilan eteläpuoli on rakennettu 1800-luvulla ja taloa on laajennettu pohjoiseen 1902. Talo vaihtoi omistajaa 2013 ja on sen jälkeen käynyt läpi mittavan remontin. Eteläpäädyyn alapohja on muutettu tuulettavaksi rossipohjaksi, vesiputket ja viemärit uusittu. Talon huopakatto alusrakenteineen on uusittu. Kylypohjona laajennettiin käytävälle ja nyt kylypamme korvaa saunan. Eteläpäädyyn huonetila on palautettu alkuperäiseen muotoonsa ja suuri osa talon sisäpinnoista on uusittu.

UUSI KOHDE

RIEMUMAISTERIN HUVILA, Repslagarevägen 8. Den södra delen av Riemumaisterin huvila, som reser sig vid åsslutningen, byggdes på 1800-talet och huset har förstorats norrut 1902. Huset fick nya ägare 2013 och har efter det genomgått en omfattande renovering. Bottenbjälklaget i den södra delen av huset har byggts om till ett trossbotten med bra ventilation. Vattenrör och elledningar har förynats. Yttartakets underbyggnad har förynats och ny takfilt har lagts. Sanitetsutrymmen har förstorats mot korridoren och ett badkar ersätter nu bastun. Rummet i den södra delen av huset har återfått sin ursprungliga form och en stor del av ytorna inomhus har förynats.

37 VILLA EKHLOM

Ympyrätie 8

Villa Ekholmien nykyisen omistajan isäidin isä rakensi talon 1890. Väsen siipi rakennettiin hivenen myöhemmin venäläisille kylpylävaille: isompi huone herrasväelle, pienempi kamaripalvelijalle. Koska talo on ollut koko ajan saman suun omistuksessa, siellä ei ole tehty perusteellisia remontteja: paikkoja on korjailtu vain tarpeen vaatiessa. Taloa ympäröi laaja puutarha: valtava yli 100-vuotias omenapuu ja monimuotoinen, kekseliästi rakennettu hyötypuutarha.

VILLA EKHLOM, Kretsgången 8. Villa Ekholm byggdes av den nuvarande ägarens mormors far år 1890. Den östra flygeln byggdes något senare för ryska badgäster: ett större rum för herrskapet, ett mindre för tjänarinnans bruk. Eftersom huset under alla år varit i samma släkts ägo har det inte gjorts några större ombyggnader eller reparationer; huset har endast reparerats och underhållits vid behov. Huset omges av en stor trädgård med bl.a. ett 100 år gammalt äppelträd.

38 VÄLIMEREN MAJATALO

Haravakyläntie 9

1800-luvun loppupuolella rakennettu talo ihastutti Lovisan kulttuurielämää rikastuttaneen italienskan tanssijakoreografi Beniamino Borghin vaatimattomuudellaan – siinä ei ollut mitään suurellista. Talo käy pikku hiljaa läpi mittavaa remonttia. Talossa eri puolita maailmaa tulevat taiteilijat voivat järjestää monenlaisia tapahtumia kuten konseritteja, tanssiesityksiä, tai vaikkapa pop up -ravintolailtoja.

VÄLIMEREN MAJATALO, Räfsbyvägen 9. Den italienska danskoreografen som berikat Lovisa kulturliv blev förtjust i huset som byggdes i slutet av 1800-talet på grund av dess anspråkslösthet - ingenting i huset var storstallet. Huset genomgår nu i långsam takt en grundlig renovering. Tanken är att detta hus skall stå öppet för konstnärer av olika slag och från olika håll i världen och att de kan ordna konserter, dansuppsättningar eller t.ex. pop up-restaurangkvällar i huset.

39 SMEDS HEMMAN

Fantsnäsintie 95,
Fantsnäs

Svartholman linnoituksen ensimmäinen komentaja Hägerflycht rakennutti Smedsin kartanon vuonna 1768. Suomesta lötyy tällaisia Ruotsin armeijan everstiluutnantin puustellimallin mallisia rakennuksia vain kolme kappaletta. Talon alkuperäissä pohjapiirustuksissa näkyy myöhemmin purettu eteläpääty. Huonekaluista vanhimmat ovat 1600-luvulta ja jokaisella on oma tarinansa. Suuri kaappikello on Anjalan kapinan jälkeen teloitettu Johan Henrik Hästeskon suvun perua: sureva leski maalautti kaikki huonekalunsa mustiksi.

SMEDS HEMMAN, Fantsnäsvägen 95, Fantsnäs. Den första kommandanten på Svartholm, Hägerflycht, lät bygga Smeds hemman 1768. I Finland finns endast tre byggnader av samma modell som Sveriges armés överstelöjtnants bostäder. På de ursprungliga ritningarna ser man den södra gaveln, som senare rivits. De äldsta av möblerna är från 1600-talet och har alla sin egen historia. Det stora golvuret har tillhört Johan Henrik Hästeskos släkt. Hästesco avrättades efter upproret i Anjala: den sörjande änkan lät måla alla möbler i svart.

40 EIJAN TORPPA

Elimäentie 74

Aiemmin Mantan torppana tunnettu 1880 rakennettu pieni talo on toiminut aikoinaan Strömforsin ruukin työshudeasuntona. Vuoden 1963 remontissa sitä nostettiin hirsien mätänemisen takia ja tuolloin siihen rakennettiin myös etuhuone ja avokuisti. Perinnekasvien somistama viehättävä torppa toimii nykyisin kakkoskotina. Talon ympärille levää laaja elämyspuutarha Eija's garden, jonne on erillinen pääsymaksu.

EIJAS TORP, Elimäkivägen 74. Det lilla huset som byggdes 1880 och tidigare kallas Mantas torp, har ursprungligen varit tjänstebostad för Strömfors bruk. År 1963 byttes de rutna stockarna ut, ett vindfång och en öppen veranda byggdes. Numera fungerar huset som fritidsbostad. Intill huset ligger den unika upplevelseträdgården Eja's garden (separat inträdesavgift).

41 VILLA MARMELADI/FATIHUUSI

Ruukintie 5 B 1

Fatihiusi on rakennettu vuonna 1805, viereinen rakennus on kuppihuusi, joka on samalla tontilla. Talot on rakennettu alkuaan ruukin työntekijöille. Nimi fatihuusi linkittyi ns. köyhäintaloon, vaikka talossa ei sinäsä ole sellaista koskaan ollutkaan. Tarinan mukaan harjakaississa oli saatu paloviinaa vain vähän ja tästä nimi talolle, saman tarinan mukaan Kuppihuusi taas on saanut nimensä harjakaissaa jaetun paloviinan oikein isolla kupilla ;) Tiedä häntä onko totta tai ei. Asunto on peruskorjattu 2016 syyskuussa, korjaten putket, sähköt, kylpyhuone, keittiö etc. Tarkoitus on vielä laittaa kuntoon talon maalipinta ja uusia tiilikateita, sekä rakentaa asuntokohtaiset terassit.

VILLA MARMELADI/FATIHUUSI, Bruksvägen 5 B 1. Fattighuset byggdes 1805, huset på samma tomt intill är Kuppihuusi. Husen har en gång byggts som bostäder för brukets arbetare. Trots namnet har dock inga särskilt fattiga människor bott där. Enligt sägnen bjöds det på ytterst lite brännvin då taklagsfesten firades, och man antar att namnet Fatihuusi kom till då. Samma berättelse har lättit folk förstå att man vid taklagsfesten för Kuppihuusi bjöd på sprit ur stora koppar. Om det här är sant eller inte vet man inte med säkerhet. Bostaden grundrenoverades 2016 i september. Den fick nya rör, elledningar, badrum, kök m.m. Huset ska ännu målas och tegelpannorna på taket ska bytas ut. Så småningom får också varje bostad en egen terrass.

43 SEPPÄMESTARIEN TALO

Ruukintie 12 A

Komea talo on rakennettu alun perin Ruukin seppämestareiden asunnoiksi 1788. Talossa on asunut kolme seppämestaria perheineen. Sittemmin taloon on rakennettu kaksi asuntoa ja vintti on otettu käyttöön. Talon alla on mielenkiintoinen holvattu kellaritalo. Nykyinen omistaja kunnostaa kotiaan pikku hiljaan ja sitä myöten kun aika ja varallisuus sallivat.

SEPPÄMESTARIEN TALO, Bruksvägen 12 A. Det ståliga huset byggdes ursprungligen till bostäder för Brukets mästersmeder 1788. I huset har bott tre mästersmeder med familj. Senare har huset byggts om till två bostäder och vindan har tagits i bruk. Under huset finns ett intressant källarutrymme med valv. Den nuvarande ägaren renoverar sakta men säkert sitt hem.

42 ROSEBORGIN LIITERI

Ruukintie 17

Suomessa on vain kaksi 1700-luvulta säilynyttä hirsistä teollisuuskiinteistöä ja Roseborgin liiterin 1745-48 rakennettu nykyinen toimitila on se toinen. Pian 300 vuotisten komeiden hirsirakennelmien keskeltä löytyy perinteisiin, ekologisiin ja luonnonmateriaaleihin keskittynyt kierrätys-, rakennusmateriaali- ja tarvikemyymälä. Roseborgin liiteri toivoa voivansa välittää asiakkailleen terveellisempiä ja turvallisempia materiaaleja, jotka ovat myös "kauniita katsella".

ROSEBORGIN LIITERI, Bruksvägen 17. I Finland finns det endast två industribyggnader byggda av stock, som bevarats sedan 1700-talet. Den ena av dem är lokaliteterna byggda 1745-48, där Roseborgs lager numera fungerar. Mitt bland de snart 300 år gamla ståliga stockkonstruktionerna finns återvinnings-, byggnadsmaterial- och tillbehörsaffären som fokuserar sig på traditionella, ekologiska och av naturmaterial bestående produkter. Roseborgs lager vill erbjuda sina kunder hälsosammare och tryggare material, som även är "vackra att se på"

44 SAHAMÄKI 2

Sahamäentie 2

Talo on rakennettu 1794 alueen seppien navetaksi. Siinä on sijainnut sittemmin Teutjärven säästö-kassa ja osuuskauppa, lastentarha sekä erilaisia harrastetiloja. Kun talo remontoitiin asuin käyttöön 2005, se purettiin sisältä kokonaan hirsirungolle ja siihen tehtiin täysin uusi huonejako. Nykyiset omistajat ovat asuneet huolella kunnostetussa talossa vuodesta 2012.

SAHAMÄKI 2, Sågbäcksvägen 2, Strömfors. Huset är byggt 1794 och var ursprungligen ortens smeders ladugård. I huset har sedan dess fungerat Teutjärvi sparkassa och andelslag, en barnträdgård och olika slag av hobbyutrymmen. Då huset renoverades för att bli bostadsutrymmen 2005 tog man bort allt material inomhus så att stockväggarna blottades, och rumsfördelningen föryades. De som äger huset i dag har bott i den omsorgsfullt renoverade byggnaden sedan 2012.

45 SAARNIMÄKI

Sahamäentie 4 as 1

Ruukin sahan tyyppiliseen 1800-luvun lopun työläisasuntooon kuului huone ja hellahuone. Saarnimäen talossa tällaisia huoneistoja oli aikoinaan neljä. Lisäksi vinttikerroksessa oli kaksi päätyasuntoa. Alakerran päätyasunnon kauniissa ikkunalasiruudukossa näkyy vanhaa vedettyä lasia ja vielä vanhempiä käsintehdyjä puhallettuja ruutuja, joissa kuplat näkyvät selkeästi.

SAARNIMÄKI, Sågbacksvägen 4 bostad 1. En för Brukets såg typisk arbetarbostad från 1800-talets slut bestod av ett rum och ett spisrum. I Saarnimäkis hus fanns det från början fyra sådana bostäder. Därtill fanns det två gavelbostäder på vinden. I nedre våningens gavellägenhet är de vackra fönsterrutorna av draget glas och av ännu äldre, handblåsta glasrutor i vilka bubblor och ojämnheter helt tydligt syns.

Taontanäytöksiä ja paljon nähtävää historiallisessa miljöössä

■ Strömforsin ruukki on yksi maamme parhaiten säilyneistä ruukkiyhdyksistä, sen juuret ulottuvat 1600-luvulle. Alueen kirkko, johtajan kartano ja erilaiset historialliset tuotantorakennukset, mervittävimpinä kaksi vasarapajaa, tarjoavat vierailijoille unohtumattoman aikamatkan. Ruotsinpyhtään Ruukissa on talokohtien lisäksi pajamuseo, näyttelyitä, tapahtumia, erikoismyyymälöitä, kahviiloita ja ravintoloita. Taontanäytökset yläpajassa la ja su klo 12–14. Pajamuseo avoinna la ja su klo 10–17. Ilmainen sisäänpääsy.

Ruukin seppien repertuaariin kuuluvat perinteiset taontatyöt, suuremmat teräsrakenteet, kuten portit ja kaiteet, hitsaus työt sekä erilaiset metallitöiden korjaukset, taontanäytökset ja kurssit.

Strömfors bruk. Smidesupvisning i övre smedjan lö och sö kl 12–14. Smedjemuseet öppet lö och sö kl 10–17. Fritt inträde.

Lisää kuvia
kaikista kohteista:
www.loviisan-wanhattalot.fi

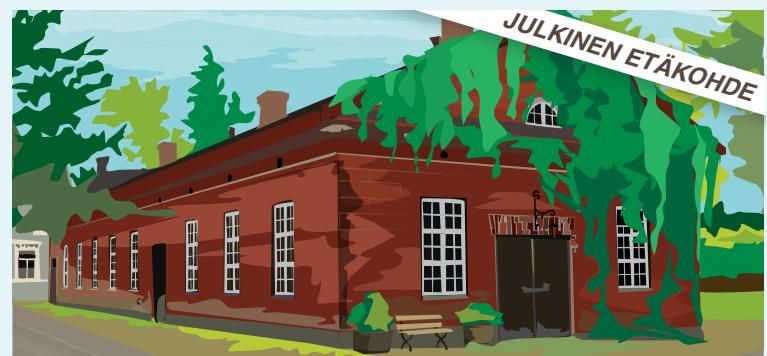

46 STRÖMFORSIN RUUKIN PAJAMUSEO

Ruukintie 11

Virginia Christina af Forselles perti Strömforsin ruukin vuonna 1790. Vuorineuvoksettaren aikana ruukkia laajennettiin ja uudistettiin paljon ja hänen toimestaan on luotu suurin osa meidän päivimme asti säilyneestä rakennuskannasta. Kankirautapajan, nykyisen Alapajan, viereen rakennettiin vuonna 1747 Ruukin ensimmäinen nippu- ja naulapaja. Kun naulojen ja muiden rautaesineiden kysyntää 1830-luvulla kasvoi, tarvittiin uusi paja, joka valmistui 1846 osana nykyistä Yläpajaa. Koko iso paja valmistui 1859. Museovirasto aloitti Strömforsin ruukin yläpajan restauroinnin vuonna 1993 yhteistyössä Ruotsinpyhtään Ruukkialue Oy:n kanssa. Tavoitteeksi asetettiin rakennuksen konservoointi sekä siinä olleen laitteiston tärkeimpien osien palauttaminen sellaiseen kuntoon, että vesivoimaa käyttävällä vasaralla voitaisiin takoa näytösalueiseen.

STRÖMFORS BRUKS SMEDJEMUSEUM, Bruksvägen 11. Virginia Christina af Forselles ärvde Strömfors bruk 1790. Under bergsrådinnans tid utvidgades och förnyades bruket mycket, och hon har också låtit bygga största delen av byggnadsbeståndet som bevarats till våra dagar. Bredvid Stångjärnssmedjan, nuvarande Nedre smedjan, byggdes 1747 brukets första spiksmedja. När efterfrågan på spik och andra järföremål växte på 1830-talet, byggdes en ny smedja, som blev färdig 1846 som en del av nuvarande Övre smedjan. Hela stora smedjan färdigställdes 1859. Museiverket påbörjade en renovering av Strömfors bruks örre smedja 1993 i samarbete med Ruotsinpyhtään Ruukkialue Oy. Målet var att konservera byggnaderna och renovera de viktigaste delarna av maskineriet för att kunna demonstrera den av vattenkraft drivna hammarens funktion.

VUOKRAUS ON HUOLETONTA!

Huolehdit laitteesta vain käyttämäsi ajan.
Me hankimme, huollamme ja varastoimme sen.
Vuokraamalla laatukoneen tuet kestävää kehitystä!

HYDROSCAND
LETKUT JA JOHDINKOMPONENTIT

Lainapeite

A Member of
The Linde Group

AGA

RAKENNUSKONEVUOKRAAMO
KAINO MATTILA OY

www.kainomattila.fi

Teollisuuskuja 3, 07900 LOVIISA
Ma – Pe 7.30 – 16.30 Puh (019)533 490

47 LABBYN KARTANO JA VÄENTUPA

Labbyn kartano 49, Isnäs

Labbyn kartanon päärakennus on siirretty Suomenlinnasta 1860-luvun puoliväliin nykyiselle paikalleen juustomestarin ja pehtorin asunoksi jo 1600-luvulla tunnetun kartanon maille. 1900-luvun alussa rakennus restauroitiin ja sai näköalakuistin lisäksi hienot kaakeliunit ja ympärilleen kartanopuiston monine puulajeineen ja istutuksineen. Kartanon vieressä oleva, 1700-luvulla rakennettu Vanha Väentupa on myös avoinna LWT-vieraille. Perinteinen kartanoelämä on tästä nykyä toimivaa luomumaataloutta. Labbyn erikoisuutena on valtakunnallisesti arvokkaat vanhat niittyalueet, joita hoidetaan edelleen laiduntamalla. Labbyn mailla sijaitsee myös Edesbyn keskiaikaisen kartanon ja kylän muinaismuistoalue.

LABBY GÅRD OCH GAMLA BAGARSTUGAN, *Labby gård 49, Isnäs*. Karakterbyggnaden på Labby gård flyttades i medlet av 1860-talet till sin nuvarande plats som bostad åt ostmästaren och förvaltaren på det redan på 1600-talet kända storgodset. I början av 1900-talet restaurerades byggnaden och den fick förutom en veranda också fina kakelugnar och en herrgårdspark med flera trädarter och planteringar. Gamla Bagarstugan intill karaktärsbyggnaden, som är byggd på 1700-talet, kan även besökas av LHH-besökare. Det traditionella herrgårdslivet är idag ett fungerande ekojordbruk. Labbys specialitet är de nationellt värdefulla gamla ängarna som fortarande sköts genom bete. På Labbys marker finns även Edesbys medeltida forminnesområde.

48 PIHLAJARINNE 1

Edöntie 130

Isnäsin "rukkikujan" suojelessa maisemassa on kolme 1800-luvun lopulla sahan työväelle rakennettua punaista hirsitaloa. Taloista keskimmäinen, nykyiseltä nimeltään Pihlajarinne, on rakennettu vuonna 1896. Remontti aloitettiin syksyllä 2009 ja tavallaan jatkuu yhä. Talon rakenteet olivat hyvässä kunnossa. Alkuperäiset sisäpinnat – laulatallat, helmi-paneelikatot ja hirsiseinät – "kaivettiin esille" ja käsitettiin. Massiivinen leivinuuni, jolla aikanaan oli leivottu koko talon leivät, säilytettiin ja on yhä silloin tällöin käytössä. Sisustuksessa on tavoiteltu menneiden vuosikymmenien tunnelmaa.

PIHLAJARINNE 1, Edövägen 130. I den skyddade miljön vid Isnäs "bruksgränd" finns tre röda stockhus som byggdes som bostäder åt sågens arbete i slutet av 1800-talet. Det mittersta huset som nuförtiden heter Pihlajarinne byggdes 1896. Renoveringen påbörjades hösten 2009 och pågår fortfarande. Husets konstruktioner var i bra skick. De ursprungliga ytorna inomhus – brädgolv, taket av pärlspont och stockväggarna – togs fram och behandlades. Den massiva bakugnen, i vilken det i tiderna bakats bröd för alla som bodde i huset, har bevarats och är fortfarande i användning då och då. I inredningen har man eftersträvat en stämning från de gångna decennierna.

Höyrykone museon konehuoneessa jäljellä oleva vanha ja ainutlaatuinen Bolinder-höyrykone on vuodelta 1918.

Isnäs – historian siipien havinaa

■ Isnäs, eli "jääniemi" on vanhaa asutusalueita. Kylästä löytyy jälkiä kivikautisesta asutuksesta ja rannoilta kertomuksia vilkkaista kauppayteyksistä. Edesbyn keskiaikaisen kylän museoalue sijaitsee Labbyn kartanon mailla. Isnäs on sijaintinsa takia ollut merkittävä paikka myös monella muulla tapaa. 1300-luvulla perustetut kaupungit muodostivat verkoston, joiden välillä ratsuväki, sotilaat, kauppiat ja aateliset kulkevat. Pernajan ensimmäinen säterikartano perustettiin juuri Isnäsiin, kun Wildemanin suvun edustaja hallitsi käsikynhiltijana koko Suomea, Ruotsi-Suomen kuningaskunnassa. Wildemansgårdin tila on edelleen olemassa, muistuttamassa tästä ajasta, toki uudemmassa rakennuskannalla tuulimillyineen. LWT:n aikana sekä tuulimillyt että vanhan Wildemansgårdin säterikartanon muinaisjäännökset ovat nähtävissä kävijöille.

Vähitellen Suomen merkitys kuningaskunnalle kasvoi ja paikallisia tiloja siirrettiin yhä enemmän kruunulle kruunutiloiksi, sotilaspalveluilleiksi ja rustolleiksi. Kartanokokonaisuksia ja tiloja siirtyi aatelten haltuun. Kartanoiden ketju täytti koko nykyisen läntisen Loviisan rannikon ja niissä harjoitettiin monimuotoista elintarvikkeiden jalostusta. Juustomestareita saapui Keski-Europasta Suomeen. Eräs tällainen kartano oli Labby, jossa juustokellarit on yhä paikallaan vanhan väentuvan vieressä. Labbysä tuotetaan edelleen elintarvikkeita ja naudat laiduntavat perinnebiotoppia. Sekä väentupa että kartano ovat LWT:n vierailukohteita.

Isnäsin saha – kylän sydän

Isnäsin alakylä kertoo pienoiskoossa Suomen teollistumisen ja deindustrialisaation tarinan. Isnäsin sahan tarina alkoi

1800-luvun lopulla siitä mistä kymmenien muidenkin uusien teollisuuspaikkakuntien. Metsät ja uusi tekniikka olivat kohoneet arvoon ja patruuna oli isäntä, joka pani pyörät pyörimään. Viimeksi mainittiin Isnäsin tapauksessa sepän poika Pornaisista, sittemmin kauppaneuvos Johannes Askolin. Isnäs oli vain yksi Askolinin sahoista Pernajassa, mutta sielläkin työskenteli parhaimmillaan yli sata työntekijää. He tarvitsivat asunnot, sauna, kaupasta ruokaa, lapsille koulun ja nuorille tanssilavan, joita nyt esitellään ulkoilmavalokuvanäytelyssä sahan raitilla. Sahayhteiskunta eli melkein sata vuotta. Vuosisadan loppua kohti tulivat muutoksen merkit. Menekki hiipui, omistajat vaihtuivat. Lopulta kaikki päätti. Saha purettiin, sähköä tuottanut höyrykone säilytettiin kummajaisena, satama ja jäljellä olleet rakennukset – konttori ja työväen asunnot ruukkujan varrella – myytiin mikäkin. Sahan tarinaa kertovat yhä ainutlaatuinen höyrykone ympärille muodostettu museo, vanha konttorirakennus, nykyään Kaarnarannan tilausravintola, jossa toimii LWT:n aikana kahvila ja Museoviraston päätilösellä suojeltu ruukkija, jonka talot ovat pitkän ja hitaan korjaus- ja entisöintiprosessin eri vaiheissa. Näistä taloista yhdessä, Pihlajarinneessä, pääsee vierailemaan myös LWT:n aikana. Tervetuloa kylään!

Päivien tarkan ohjelman voit lukea osoitteesta www.isnas.fi

Mia Aitokari

Isnäs under Lovisa Historiska Hus

■ Isnäs har framtidshopp. Det har gått över 20 år från den lokala apokalypsen då byns stora arbetsgivare sågen lades ner men Isnäs existerar fortfarande. I motsats till Lovisa, är Isnäs ett område med nettoinflytning under flera år i rad. En timmes motorvägsförfärd från Helsingfors har gjort byn till ett konkurrenskraftigt alternativ även för sådana som arbetar i huvudstadsregionen, speciellt

eftersom byn har bibehållit sina svenska och finskspråkiga skolor. Isnäs by öppnar dörrarna till såväl herrgård, väderkvarn, museum som arbetarbostad under LHH. Välkommen till byn!

Ett noggrannare program gällande dagarna hittar du på www.isnas.fi

Mia Aitokari

Katso
ohjelma
www.isnas.fi

49 ISNÄSIN HÖYRYKONEMUSEO

Edöntie, pienteollisuusalue

Kauppaneuvos Johan Askolin perusti Isnäsin sahan vuonna 1897 ja se toimi sahana 1990-luvulle saakka. Vuonna 1995, kun kaikki toiminta loppui, huhuttiin että vanhan saha-alueen kaikki rakennukset purettaisiin ja konehuoneessa jäljellä oleva vanha ja ainutlaatuinen Bolinder-höyrykone vuodelta 1918 myytäisiin romuna. Vuonna 1996 perustettiin kylätöimikunta esti tämän kulttuuriskandaalin ja sen onnistui ostamaan tarvittavat rakennukset, jotta auunniteltu museoprojekti voitiin toteuttaa. Höyrykonemuseorakennusta on kunnostettu ja katto sekä piippu on uusittu. Höyrykoneeseen on asennettu tietokoneohjattu järjestelmä, jolla sen toimintaa pystytään esittelemään.

ISNÄS ÅNGMASKINSMUSEUM, Edövägen, småindustriområdet. Isnäs såg, grundad år 1897 av kommerserådet Johan Askolin, verkade som fungerade såg fram till början av 1990-talet. År 1995 upphörde all verksamhet och det ryktades om att alla byggnader skulle rivas och den unika Bolinder ångmaskinen från 1918 som fanns kvar i maskinrummet skulle säljas som skrot. Byrådet, som grundats 1996 förhindrade denna kulturskandal och lyckades köpa de byggnader, som ansågs nödvändiga för det planerade museiprojektet. Byggnaden innehållande ångmaskinen jämte skorstenen har renoverats och fått nytt tak. Ångmaskinen har fått ett datorstyrts system, med vars hjälp man kan förevisa dess funktioner.

50 RÖNNÄSIN SAARISTOMUSEO

Museotie 1

Saaristomuseoyhdistyksen ylläpitämä Saaristomuseo avattiin kesällä vuonna 1985. Museo sijaitsee vanhassa harmaakivinavetassa, joka on rakennettu 1800-luvun loppupuolella. Museon perusnäyttelyssä esitellään muun muassa Itäusmaalaisten saariston elinkeinoa, kuten hylkeen metsästystä, kalastusta, lintujen metsästystä ja luotsautta. Näyttelyssä keskiössä ovat luonnollisesti veneet, sillä vene on saaristolaisten tärkein työkalu niin elinkeinon kuin kommunikaation kannalta. Toisen kerroksen näyttelyssä esitellään veneiden rakentamista ja esillä on myös museon venekokoelma. Tämän vuoden teemanäyttelyssä on esillä UC-57 vene, joka toi metsästäjiä ja tarvikkeita Hamnskäriin syksyllä 1917.

SKÄRGÅRDSMUSEET I RÖNNÄS, Museivägen 1. Skärgårdsmuseet i Lovisa, Rönnäs som upprätthållas av Skärgårdsmuseiföreningen rf, öppnades sommaren 1985. Museet är beläget i en gammal grästens ladugård som är byggd mot slutet 1800-talet. Basutställningen i bottenvåningen visar skärgårdens olika näringar såsom sälfångst, fiske, fågelskytte och lotsning. Ett genomgående tema i utställningen är båten, skärgårdsboms viktigaste redskap i såväl näringar som kommunikationer. I andra våningen berättar utställningen om båtbygge och här finns också museets båtsamling. Årets tema utställning handlar om minutbåten UC-57, som hämtade jägare och förnödenheter till Hamnskär hösten 1917.

WANHOIHIN JA UUDEMPIIN TALOIHIIN.

Joka keskiviikko 44 500 luukkuun Itäisellä Uudellamaalla.

Itäväylä

Parhaita paikallisia.

019 521 7500 | www.itavayla.fi

Loviisan Kappeli

Ihania kakkuja, kuohuvaat ja ruokaa sekä ison talon hurmaa

Kuningattarenkatu 19, Loviisa. Puh. 019 581 437

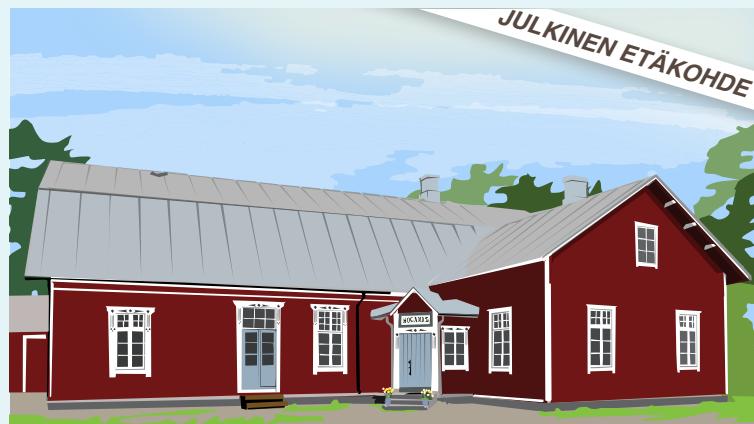
Arii Kallio

51 HÖGANÅS

Höganåsintie 25, Pernaja

Höganås on sijainnut paikallaan korkealla hiekkaharjulla Pernajan kirkonkylässä jo yli 100 vuoden ajan. Vuonna 1909 Hembygdens vänner i Pernå-yhdistys osti vanhan Veckaksessaa sijainneen kansatalon hirret Pernajan kunnalta ja ne siirrettiin nykyiselle paikalleen. Vuonna 1910 talo valmistui ja avajaisissa 1.6 Höganås sai nimensä. 1937 tulipalo tuhosи osaksi rakennuksen katua. Korjaukset valmistuivat yhdistyksen 40-vuotisjuhliin seuraavana vuonna. Hembygdens vänner i Pernå-yhdistys ylläpitää ja vuokraa Höganås-seurantaloa. Yhdistyksen tavoitteena on pitää rakennus hyvässä kunnossa perintönä tuleville sukupolville.

HÖGANÅS, Höganåsvägen 25, Pernå. I över 100 år har Höganås funnits på sin nuvarande plats på den höga sandåsen i Pernå kyrkoby. År 1909 köpte föreningen Hembygdens vänner i Pernå av Pernå kommun ett gammalt hus av stock från Weckas som flyttades till Höganås. Huset blev färdigt 1910 och vid invigningen den första juni fick det sitt nuvarande namn. År 1937 förstörde en eldsvåda en del av byggnadens tak. Det renoverades och blev färdigt 1938 till föreningens 40-årsfest. Hembygdens vänner i Pernå underhåller och hyr ut Höganås. Föreningens mål är att hålla byggnaden i bra skick som ett arv åt kommande generationer.

52 PERNAJAN KIRKKO

Pernajantie 305

Pernajan kirkko on keskiaikainen kirkkorakennus Loviisan Pernajassa. Harmaakivinen kirkko on pyhitetty pyhäälle Mikaelille ja pyhäälle Eriksille. Harmaakivikirkko on rakennettu oletettavasti 1410–1440-luvulla. Samalla paikalla sijaitsi varmasti jo ennen kivikirkon rakentamista seurakunnan puinen kirkko, sillä paikalla olleesta kirkosta on säilynyt maininta vuodesta 1352. Itse seurakunta on ollut olemassa 1300-luvulta tai peräti 1200-luvulta.

PERNÅ KYRKA, Pernåvägen 305. Pernå kyrka är en medeltida kyrkobyggnad i Pernå i Lovisa. Den medeltida gråstenskyrkan har S:t Mikael som skyddspatron, men ursprungligen ställdes kyrkan under både S:t Eriks och S:t Mikael beskydd. Kyrkan antas vara byggd på 1410-1440-talet. På samma ställe har högst antagligen tidigare funnits en träkyrka, ty en sådan nämns redan år 1352. Själva församlingen har funnits sedan 1300-talet och möjligen redan 1200-talet.

Mustila Puutarha Pop-up shop 26.-27.8. klo 10-16

Schillmarkin puistossa
Mariankadun varrella

Valikoimastamme mukana:

- laadukkaita taimia ja kukkasipuleita
- Kauniita puutarhan koriste-esineitä
- Kestäviä työvälineitä puutarhaan
- Ihania Garden Girl-merkin asusteita

Ja paljon muuta kestävää ja kaunista.

Voit myös tilata tuotteita verkkokaupastamme ja valita "Nouto myymälästä" ja kertoa meille, että haluatte nouata tuotteet pop-up shopistamme.

Tervetuloa / Välkommen

Tervetuloa tapaamaan K-raudan edustajia Suolatorille **LOVIISAN WANHAT TALOT -TAPAHTUMAAN** **26.-27.8.!**

Paikalla projektimyyjä Olli Vanne sekä talomyyjä Patrik Blom

Paikalla myös yhteistyökumppanimme:

K Rauta
PORVOO/BORGÅ

53 STENGÅRD

Agricolantie 7, Pernaja

Stengård rakennettiin keskelle Pernajan kirkonkylän kulttuurimaisemaa vuonna 1892. Kun talo vaihtoi omistajaa 2009 alkoi mittava remontti. Talo sai aluksi uuden keittiön ja kaksoitalvilämmintää lasikuistia. Sisäkatto poistettiin, jolloin vintille saatii maakuutiloja. Kokonaisuudesta tehtiin avointa tilaa, johon valoa tulvii suurista ikkunoista. Seuraavaksi ulkorakennuksen kylkeen rakennettiin kasvihuone, joka toimii kesäpuutina.

STENGÅRD, Agricolavägen 7, Pernå. Stengård är byggd 1892 mitt i kulturmiljön av Pernå kyrkoby. Då huset bytte ägare 2009, påbörjades en grundlig renovering. Huset fick två köldisoleraade glasverandor och ett nytt kök. Mellantaket togs bort så man fick flera sovplatser på vinden. Helheten gjordes till ett enda öppet utrymme, där ljuset strömmar in från de stora fönstren. Sedan byggdes ett orangeri intill gårdsbyggnaden, där en shop öppnas på somrarna.

Perinneaitaa takuutyönä

Tule tutustumaan
Suolatorin osastollellemme.

www.pölli.fi

Pernajassa tapahtuu

■ Höganås, Höganåsintie 25, Pernaja. Höganåsin seurantalolla multamaalin keittoa (keitamulta, ostettavissa myös mukaan) sekä perinnekorjaamiseen liittyviä työntöksiä. Kirpputoripöytä vuokrattavana. Tarjolla mm. vanhaa tavaraa sekä uusia sisustustuotteita, joiden tuotto menee lyhentämättömänä Höganås seuratalon korjaukseen sekä ylläpitoon. Seuratalon yhdistys pitää kahvilaa viikonlopuksen ajan. Tarjolla on suojaista ja makeaa leivonnaista (kello 10-17) sekä lounasta (kello 11-16).

PIP-TUOTE OY

www.piptuote.fi

SISUSTUSPELTITYÖT

Sisustukseen pellistä ja metallista:

- Liesikuvat • Huuvat • Uunineduspellit • Hormiputket/pellit
- Rst-työt, listat ym. • Luukut ja peitelevyt

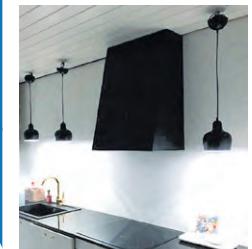
MEILTÄ MYÖS:

- LVI (Ilmostointityöt/LV-mittaukset ja säädöt) • Rakennuspeltityöt
- Sadevesijärjestelmät • Kattoturvatuotteet • Peltikatot ja peltimyynti

Soita ja kysy lisää!

Fredrika Runeberginkatu 17, Porvoo
0400 895 368 • 040 761 6666

arto.maki@piptuote.fi

Loviisan Viemäripalvelu

- viemärikaivojen tyhjennykset
- viemäreiden avaukset
- vesikaivojen puhdistukset
- kuivaimurointi
- viemäreiden kuvaukset

Nyt myös
kiinteistöjen
viemäreiden
sukitus!

**(019) 501 631
0400 604 076**

Loviisan viemäripalvelu, Viipurintie 11, Tesjoki

www.loviisanviemaripalvelu.fi

TERVETULOA KANNUSTALO-RAKENTAJAJSI!

Tulossa esittelyyn **MUUTTOVALMIS POHJANMAA**,
katso www.kannustalo.fi.
SERA HONKAVAARA-TUOMINEN, p. 040 702 4265

KANNUSTALO®

Kävelykierroksia vanhojen talojen hengessä

■ Loviisan Wanhat Talot ja Loviisan oppaat kutsuvat Itsensäyden polulle. Kävelykierros alkaa Kappelinpuistosta ja kulkee keskustan kohteista historialliseen Alakaupunkiin.

Opastuksessa paneudutaan Loviisan kaupungin elämään sadan vuoden ajalta. Teemoina ovat kaupunkikuvan säilyminen, rakennuskulttuuri, vaikuttavat loviijalaiset ja sekä maailmansotien aika Loviisassa.

Kierrokset tehdään LWT-viikonloppuna 26. ja 27.8.2017. Suomen- ja ruotsinkieliset ryhmät lähtevät liikkelle molempina

Guidad promenad mellan de historiska husen i Lovisa

■ Lovisa Historiska Hus och Lovisa guider bjöder på Självständighetens stig. Promenaden börjar från Kapellparken, genom centrum och mot Neristans historiska delar.

Under guidningen kommer vi att bekanta oss med livet i Lovisa under de senaste 100 åren. Hur stadsbilden har förändrats, byggnadskulturen, inflytelserika Lovisabor och också världskrigena ur Lovisa perspektiv.

Promenaderna görs under LHH-veckos-

päivänä kello 12 ja 14 Kappelinpuistosta. Kierros kestää noin 2 tuntia.

Kierrokset ovat osallistujille ilmaisia. Li-sätietoja antaa: Britt-Lis Henriksson-Sederholm britt-lis.sederholm@pp.inet.fi 040 5218066 ja Maissi Nybom maissi.nybom@gmail.com 0400 960 240

Presidenttipari löytää
Riesamaan talon pikkuovesta.

Iutet 26. och 27.8.2017. Både på svenska och finska start båda dagarna från Kapellparken kl 12.00 och 14.00. Promenaderna är avgiftsfria.

Mera information: Britt-Lis Henriksson-Sederholm britt-lis.sederholm@pp.inet.fi 040 5218066 och Maissi Nybom maissi.nybom@gmail.com 0400 960 240

Löytöretkelle Loviisaan Antiikkia, vanhaa tavaraa, keräilyesineitä ja kirpputoreja.

ALEKSANTERINPIHAN ANTIIKKIMARKKINAT

Aleksanterinkatu 8, la-su klo 10-17

■ Aleksanterin kiinteistö sijaitsee Loviisan keskustassa kirkon välittömässä läheisyydessä. Rakennuksen vanhin osa on valmistunut v. 1859, viimeisin osa rakennusta 1930. Antiikkimarkkinat järjestetään rakennusten keskellä olevalla sisäpihalla. Tarjolla on kuolinpesien mielenkiistoista irtaimisto: huonekaluja, valaisimia, pienesineistöä, lasitavaraa ja koruja.

KERÄILY- JA ANTIKKIMESSUT

Lovisa Gymnasium. Brandensteininkatu 27, la klo 10-17 ja su 10-15

www.kolumbus.fi/lovthk/Collectors.htm

■ Loviisanseudun keräilijöiden järjestämä suurtapahtuma ruotsinkielisen lukion tiloissa. Lukion rakennus on Helene Schjerbeckin arkkitehtiveljen Magnus Schjerbeck suunnittelema 1910-luvun alussa. Tapahtumaan osallistuu yli 30 myyjää ja valikoimista löytyy mm. vanhoja postikortteja, kerälykuvia, kunniamerkkejä, militariaa, pienitavaraa ja huonekaluja. Alueella myös kahvio sekä runsaasti paikkoitustilaat.

LOVIISAN ROMU & REALISOINTI

Valkolammettie 2, la-su 10-15

■ Loviisan Romu & Realisointi sijaitsee Valkossa, n. 5 km keskustasta, keltaisessa tiliirakennuksessa kioskin vieressä. Myynnissä kaikenlaista tavaraa; retroa, vintagea, antiikkia, taidelasia, työkaluja

sekä rakennusosia ym. ym.

LOVIISAN SUURKIRPPIS

Mariankatu 22, la klo 9-18 ja su 9-17

www.suurkirppis.fi

■ Suurkirppiksellä on tarjolla laaja valikoima erilaisia tuotteita sekä asiakkaiden kirppispöytää. LWT-päivien aikana toiminta osittain myös pihalla.

KRINTI

Laivasilta 1, Suolatori, la-su klo 10-17

www.facebook.com/Krinti

■ Krinti on uutta ja vanhaa tavaraa laidasta laitaan fiiliksen mukaan myyvä pieni lifestyle -puoti. Myös verhoilu- ja entisöintipalvelut.

VADELMATARHA

Kuningattarenkatu 3, la-su klo 10-17

www.vadelmatarha.fi

■ Löydä lasten ja naisten vaatteet, kengät, lelut, sportit ja tarvikkeet siististi järjestelyinä omilta osastoiltaan. Taukotuvassa voit levältää ja nauttia omiaakin eväitä lasten temmeltäässä leikkipaikalla. Saman katon alta saat luomu- ja lähi-tuotteita.

YKSITYISÄ KIRPPUTOREJA

eri puolilla kaupunkia

■ Kirppispöytä löytyy myös eri puolilla kaupunkia, joten jokaiselle löytyy varmas- ti jotakin kivaa kotiin viemistä.

Puutarhuri ja sisustussuunnittelija Loviisassa, palvelee Itä-Uudellamaalla

Greatroom

- ✓ Sisustus- ja remontti-suunnitelu
- ✓ Pihasuunnitelu ja neuvontakäynnit
- ✓ Viherisuustussuunnitelu
- ✓ Em. projektien koordinoointi
- ✓ Erikoistumisalue vanhat talot ja perinnekasvit

tarja@greatroom.fi
Puh 050 3693772
www.greatroom.fi
f @Greatroom.fi

Maukkaasti kotiin Liljan kautta Läckert hem via Lilja

GPS: 60.560413, 26.05605

Café Liljan Leike
Café Liljas Schnitzel

13.80

Café & Restaurant Lilja • Valtatie 6 (Kuutostien ja Loviisantien risteys), 07880 LILJENDAL
ma-pe 5.30-22.00, la 7.00-22.00, su 8.00-22.00 • puh. (019) 616 585 • www.cafelilja.fi

Meiltä rengasapua heti!

Kuggom - Porvoo 0400 270 515

Karjaa 0400 104 181

DÄCK-RENGAS^{AB}

KUGGOM
p. (019) 512 188
Lapinjärventie 444

PORVOO
p. (019) 585 833
Työpajatie 15

KARJAA
p. (019) 233 599
Ensikuja 13

rengascenter.fi

ITU-tori on nyt herkkujen puisto

Lasten makupassi kannustaa maistelemaan uutta!

Herkkujen Puisto tarjoaa ruokatuottajien torin ja Herkkujen Kahvilan lisäksi lapsille Makupassin, johon kerättävät leimat innostavat kokeilemaan uusia makuja. Passin voi hakea Infokahvilasta Karlskronan Puiston länsipäästä.

Kerättyään kuusi leimaa, lapsi voi palauttaa passin takaisin Infokahviin ja saada nimelleen kirjoitetun diplomin rohkeasta suorituksesta. Leimoja voi kerätä enemmänkin,

ylärajaa ei ole.

Jokaisen passiin maistattavan ruokatuottajan myyntitelttassa on A4-kokoinen kyltti, jossa lukee MaRuRasti.

Mitä makumuistoja sinulle on jäänyt lapsudesta? Mitä muistoja haluat jakaa lapsen kanssa?

Jo lapsena rikastunut makumaailma antaa aikuistuvalle nuorelle rohkeutta avartaa lisää makuistaan ja luo uutta sisältöä elämään. Ruuan ei

tarvitse olla pakkopullaa, vaan elämänmittainen seikkailu.

P.S. Myös aikuiset voivat maistella...

Delikatessernas park. Karlssonabulevaren. På plats finns matproducenter och hantverkare. Dessutom Delikatess café där man bjuder på matportioner tillagade av närproducerade råvaror. Lö och Sö 10-18.

Herkkujen Puisto 2017 tuottajat ja käsityöläiset:

RUOKATUOTTAJAT

■ Huhtasrinteen Kotihunaja

Hunaja, Raw Honey, makuhunajat, mehiläispesän tuotteet, lakritsijuuri, rauha

■ Kal's Speciality Foods

Sinapit, salsat, hyttelöt, maustekastikkeet, jne

■ Linexpo

Sienikeitot, yrityt, kuivatut sienet

■ Baccatum's

Chiliutuotteet: hillot, marmeladit, hyttelöt

■ Åby Foods Oy Ab

Luomunakkileipä: -kumina, -unikko, -fenkoli

■ Kolin Luomutila

Peruna, sipuli, juurekset, kesäkurpitsa, valkosipuli, pinaatti, ruukkusaalatti, ruukkuyrttejä

■ Marbacka Bigård

Hunaja, makuhunajat, mehiläisvaha

■ Lillmarin Luomutila

Luomuvihannekset, yrityt, hunajatuotteet

■ Birgitta Mäkelä

Leivonnaisia, hiljoja, mehuja, säilyk-

keitä, vihanneksia

■ Gunnevi Rinne

Käsitöitä (mm. räsymattoja) ja leivonnaisia sekä säilykkeitä

■ Porlammin Osuusmeijeri

Juustot

■ Leipä & Poika

Juureen leivotta luomuleipä

■ Seppälän Lammastila

www.seppalanlammastila.fi

■ Wildemans

Luomumehut

■ Strömsbergin Mylly

Perinteiset lisääaineettomat jauhot: vehnä, graham, spelt, kaura, ruis,

ohra, herne, talkkuna. Mannarynit, kaurasuuri, ohrahelmi, jne.

■ Linnanpellon Riistalintutila

Riistalinnut, viiriäisenmunat

■ Suomen Karamellitehdas

Makeiset, fudge

■ Inka Paahtimo

Ekologiset artesaanikhavit

■ Pirisen Farmi

Peruna ja vihanneksia

■ Six Pot Oy

Pienpahtimolta täsmäkahvit arkeen ja vapaa-aikaan

■ Wähkilän Maut

www.wahkilanmaut.fi

KÄSITYÖLÄISET

■ Katja's Coffee Sack

Kahvisäkkituotteet, [infokahvila](http://infokahvila.com)

■ Makunet

minna.huovinen@pp4.inet.fi

■ Iloinen Varis

info@iloivenvaris.com

■ Meimidesign

meimidesign@gmail.com

■ Helmiprinssessa

helmprinssessa@luukku.com

■ Ateljee IIRIS

info@ateljeeiiris.fi

■ Hiekkakakku

info@hiekkakakku.fi

■ Natural Mix

pentti.h.paakki@gmail.com

■ Carla Country Cottage

carlacountrycottage@gmail.com

■ Diana Gustafsson/kakkuvatukoristeet

diana.g@luukku.com

■ Luana's organic products / kampaaja

luana.lillsmeds@gmail.com

■ Ahjon Akka

iroster@gmail.com

■ Hannele Rusila

han-nele.rusila@hannelerusila.fi

■ Tylli tyllinposti@gmail.com

■ Sininen Sopukka sopukkaposti@gmail.com

■ Tarja Rautainen juusontytar@gmail.com

■ Matami info@matami.fi

■ Erja Koivunen rbcraftshop@gmail.com

■ Anni anni@asmifi

■ Pia info@houseofsimone.fi

■ Kipriikka kipriikka@kipriikka.fi

■ Wannii wannii.design@gmail.com

■ Susanna susanna@susannantyohuone.net

■ Vekkuli info@vekkuli.org

■ Minsiris/Minna Ristolainen minna.ristolainen@gmail.com

■ Hiiia eeva.rasanen@hiia.fi

■ Villasukkataäti margaretahelelius@yahoo.com

Nouda Makupassi
Infokahvilasta Karlskronan puiston länsipäästä.

**Veroilijamestari
Kirsil Karinto**
Nordenskiöldinkatu 23
Porvoo

P. 0400 718 993

Loviisan Pesula Lovisa Tvätt
Chiewitzinkatu 13, Loviisa
Puh. 019-532 554,
0400 496 538
www.loviisanpesula.fi

SIIVOUSPALVELU
Mirja Pekkola
Oltermanninkatu 12 A, Loviisa
0400 495 555

KOTI-PALVELU ★

• ASIOINTI- JA SIIVOUSPALVELUT

Marita Wikman
040 738 2588
www.maritawikman.com

PORVOO LOVIISA

Siivousliike
Riitta Puumalainen
Puh. 040 544 2315
Chiewitzinkatu 13 A 4,
07900 LOVIISA

Vietä kanssamme Loviisan päivää!

■ Lähtölaskenta sata päivää sataan alkaa! Loviisan nimipäivän ja Suomen juhlavuoden kunniaksi yleisö pääsee kurkistamaan muutamaan LWT-kohdeeseen jo perjantaina 25.8. klo 15-18.

Perjantaina avoinna on keskustassa kohteet: **Ajurintalo** (kohdenro 28), **Huset vid ån** (5), **Riesamaa** (35), **Villa Degerby** (20), **Villa Hanna** (22), **Villa Lilla Gula** (30), **Villa Limppu** (2) ja **Välimeren majatalo** (38).

Etäkohteista avoinna ovat **Labbyn kartano**(47) ja **Stengård** (53).

Kohteisiin pääsee rannekkeella (voimassa koko viikonlopuun), perjantaina sen voi ostaa käteisellä Lovinfosta Mariankatu 12 A.

Nytt – fira Lovisadagen med oss!

Finlands jubileumsår och Lovisa namnsdag till ära kan besökarna redan på fredag bekanta sig med några LHH-objekt, fredagen den 25 augusti klockan 15-18. Ett kontrollband, som är biljett också för lördag och söndag, kan köpas från Lovinfo på Mariegatan 12 A.

Följande hus är öppna på fredag, i centrum: Formansgården (28), Huset vid ån (5), Riesamaa (35), Villa Degerby (20), Villa Hanna (22), Villa Lilla Gula (30), Villa Limppu (2) och Välimeren majatalo (38).

Utanför Lovisa centrum: Labbyn gård (47) ja Stengård (53).

Loviisan höylä- & puutuote

**Lattialaudat
alk. 1.20€ /jm**

- ☛ Höyläämö ja puusepänliike
- ☛ Puuvalmiit ovet ja ikkunat, myös pintakäsityönä
- ☛ Listat ja panelit
- ☛ Kuivike kutteripuruja maatalouseläimille (noudettuna)
- ☛ Lattialaudat 95-225 mm, puuvalmiina
- ☛ Massiivipuu, keittiö ja pöytätasot
- ☛ Wanhojen talojen erikoislistamallit sekä paneelit ja vuorauslaudat ym.

Kaikki tuotteet suoraan höyläämöstä ilman välikäsiä!

Tavarakuljetus suoraan työmaalle!

Puh. +358 (0) 400 766 603 Email: korhonen.lhp@gmail.com

Loviisan Höylä & Puutuote

Haddaksentie 10 FI-07880 Liljendal

**UUTTA!
Nytt!**

Kahviloita, leivonnaisia, ruokaa...

■ Muistathan, että useissa LWT-kohdeissa on myös kahviloita. Tarjolla on kohitekoisia leivonnaisia ja jopa ruokaa. Mainittakoon tässä jo tutuksi tulleet Villa Limppu (kohde 2), mistä voi ostaa kotiin talon isännän leipomia limppuja, Kuninkaanolampi, (kohde 3), missä Olgan leivonnaiset ovat suuresta suosiossa, Helgas, (kohde 16-17), missä leivotaan mm. perinteisiä karjalainpirakoita sekä Villa Aaltonen, (kohde 21), missä jälleen on tarjolla talon herkullisia ruokia ja leivonnaisia.

I många LHH-hus finns det även cafeteria med hembakat och ibland även mat. Här kan nämnas några välkända, som Villa Limppu, hus nr 2 där man kan köpa nybakade limpor, Konungsdammen, hus nr 3, där det bjuds på Olgas populära bakverk, Helgas, hus nr 16-17, där det bakas bl.a traditionella karelska piroger och Villa Aaltonen, hus nr 21, där det finns både husets goda mat och bakverk.

Omalla autolla Loviisaan

■ Olemme järjestäneet pysäköintialueita, ne on merkitty lehden keskiaukeman karttaan. Tänä vuonna keskeisin paikkoitusalueemme Rantapuiston vieressä on muussa käytössä, joten sinua ohjataan korvaavalle P-alueelle Raviradan vieressä, kävelyamatkan päähän tapahtuma-alueelta. Suomen linja-autohistoriallisen seuran museobussilla pääset maksutta pysäköintialueelta keskustaan, reitti kulkee: Ravirata-Laivasilta-Garnisoni (kts. kartta keskiaukema). Kytytiin voi nousta myös matkan varrelta, nostaa käsi ylös merkkiä kuljettajalle.

Liput!

Lippujen myynti

■ LWT-ranneke 15 euroa. Voimassa sekä lauantaina että sunnuntaina. Alle 12-vilmaiseksi. Ryhmät yli 20 hlö á 12 euroa. Rannekkeet maksetaan yleensä käteisellä, mutta korttikin käy eräissä myyntipisteissä. Käteismyynti Loviisan torilla klo 9 alkaen ja seuraavissa paikoissa (maksaa voi myös kortilla) klo 10 alkaen: Ulrikahovi, Kuhlefeltinkatu 35 ja Ravintola Kappeli, Kuningattarenkatu 19. Seuraavissa myyntipaikoissa käy vain käteinen: Lovinfo Mariankatu 10, Ravirata Kuningattarenkatu 50, Suolatorni ja Laivasillan kulma, Mariankadun ja Pitkäkujan risteys sekä Puutarhakadun eteläpää. Lipunmyyntipaikat on merkitty karttaan.

Perjantaina lippuja voi ostaa käteisellä Lovinfosta, Mariankatu 10, av. klo 20 asti.

www.karamaloo.fi

Karamaloo

**AFRIKKALAISTA
KÄSITYÖTÄ**

Loviisan
Laivasillan
suola-aitassa.
Vaatteita, koruja,
koreja, veistoksia ja
paljon muuta kaunista.

TERVETULOA!

Herkuttele Vaherkylässä

La 26.8. 8-17, Su 27.8. 10-17

Noutopöydästämme
Lohikeittoa ja leipää 9,50

KONDITORIA • CAFÉ

Vaherkylä

Aleksanterinkatu 2
Loviisa • 0400 477 266
ARK. 8-17 • LA 8-14
www.vaherkyla.fi

*Vitriinimme
täynnä herkullisia
leivonnaisia!*

Näytteilleasettajia, työnäytöksiä ja neuvontaa 2017

SUOLATORI:

■ Amisto ja Opso. Porvoon ammattiopisto, Amisto, esitteli nuorisoasteen ammatillista koulutusta ja Itä-Uudenmaan oppisopimus keskus, Opso, esitteli oppisopimuskoulutusta sekä nuorille etä aikuisille. Osastolla on työnäytöksiä.

■ Eltete valmistaa rakennuspaperieita Loviisassa. Valikoimamme kuuluu mm. kondenssuojattu ilmansulkupaperi, tuulenohjain ja hengittävä aluskatteet.

■ Puulattia.com

Loviisan Söderbyssä valmisteetaan aitoja leivitä, perinteisiä lattialankkuja. Lattialankkuja on saatavilla hiottuna ja valmiiksi öljyttyinä yli kolmessakymmenessä värisä.

■ Fortum. Sähköspimuksia kotiin ja mökille – myös muuttaessa.

■ Habitare messut/Antiikkitapahtuma. Tervetuloa 13.-17.9. Helsingin Messukeskuseen: Antiikin, vintagen & vanhan taiteen myyntitapahtuma Antiikki - yhtäaikaisesti Suomen suurimman huonekalu-, sisustus- ja design-tapahtuma Habitaren kanssa.

■ Hattulan kaakelitehdas. Perinteisiä kaakeliuuneja ja korjauskaakeleita vanhoihin uuneihin.

■ Ikkunaentisöinti Sininen

Ikkuna Oy. Vanhojen ikkunoiden entisöintiä perinteisiin menetelmiin työnäytöksiä, ikkunaentisöijä Tii-n Torniainen.

■ Kaskadi. Yksilöllisten kristallivalaisimien suunnittelua ja valmistusta käsitöön ensiluokkaisista materiaaleista.

■ K-Rauta Porvo ja Ekovilla. Ekovilla lämmintä vihreää. Tule pyytämään tarjous talosi lisäeristyksestä. Ekovillan edustajan lisäksi

Lisätietoa
tapahtumasta:
www.loviisan-wanhatalot.fi

Näytteilleasettajien, työnäytösten ja neuvonnan lisäksi on paljon nähtävää ympäri kaupungin.

K-Rauta Porvoon edustaja Olli Vanne paikalla. Tule keskustelemaan rakentamiseen ja remontointiin liittyvistä tuotteista.

■ Loviisan kaupunki. Sidu goes Uimakoppi-Badhytten – elämänsä kojussa. Voit tavata päivystävän lovilaalaisen.

■ Maalla lehti/Otava media. Maalla on ensimmäinen suomalainen country living -lehti. Heille, jotka haaveilevat leppoisammasta elämärytmistä ja maaseutumaisesta asumisesta.

■ Porvoon Wanha Rautakauppa. Korjaajan, entisöijän ja vanhasta pitävän aarreita.

■ Pölli.fi on erikoistunut perinnerakentamiseen - perinneaidan tekijä jo kolmannessa polvessa. Työnäytöksiä.

■ Roseborgin Liiteri. Uudesta vanhaan ja vanhasta uutta. Vanhoja rakennustarvikkeita sekä verkkokauppa.

■ Rosk'n Roll jätehuoltopalvelu. Tietoa jätehuollon järjes-

tämisestä, kierrätyksestä sekä kompostoinnista.

■ Saviyhdistys. Saviyhdistys savirakentamisen edistämiseksi ry, on perustettu antamaan tietoa ekologisesta, terveellisestä ja turvallisesta savirakentamisesta. Savirappaustyöläytös.

SCHILLMARKIN PUISTO:

■ Mustila Garden Shop - Mustilan Taimitarha. Laadukkaita taimia 80 vuoden kokemuksella. Valkoimiin kuuluvat myös tyylkkää ja kestävät työkalut sekä puutarhan ihanat tarvikkeet kangasruukuista aina Garden Girl vaatteisiin. Ihanat kukkasipulit kauniissa pakkauskissaan ovat syksyllä valikoiman pääosassa.

MARIANKADUN PUISTIKKO:

■ Lämpöpumppupiste. Thermia lämpöpumppujen esittely.

■ Suunnittelutoimisto Kruunu. Historiallisten rakennusten sisätila-suunnittelu ja arkkitehtuurineuvonta. Paikalla vain sunnuntaina.

■ Shell Loviisa esittää. Paikalla vain lauantaina.

■ Terveystalo. Toiminnan esittely ja ensiapupiste. Sairaankoita paikalla.

■ T:mi Mikko Laitamo. Riippumattoja.

DEGERBY GILLEN PIHARAKENNUS:

■ Kai Andersson päävystää arkkitehtitoimistolla ja konsultoi historiallisten talojen "rempassaa". La klo 12-14.

RAVINTOLA LOVIISAN KAPPELI:

■ Perinne- ja korjausrakentamisen kliniika. "Talotohtori" Panu Kaila vastaa yleisön kysymyksiin la noin klo 15.00 eteenpäin. Ravintola Kappelin verannalla työnäytöksiä ja neuvontaa.

HÖGANÅS:

■ Multamaalin keittoa Pernaja. Höganåsin seurantalolla, Höganåsintie 25, multamaalin keittoa (keltamulta, ostettavissa mukaan) sekä perinnekorjaamiseen liittyviä työnäytöksiä.

LOVIISAN WANHAT
TALOT RY YHTEISTYÖSSÄ:

LOVISA HISTORISKA HUS RF
I SAMARBETE MED:

Opetus- ja
kulttuuriministeriö
Undervisnings- och
kulturministeriet

Svenska
kulturfonden

ERISTYSPALVELUT • SUURTEHOIMUROINNIT • LISÄERISTÄMINEN

ASENNUSTAKUU

Tehdas antaa asennukselle 10 vuoden takkuun. Takuu kattaa sen että eristevahvuus on tilauksen mukainen myös 10 vuode kuluttua.

Suomen Selluvilla-Eriste Oy • Perttiläntie 4, 07230 Monninkylä • 019 560 6600 • selluvilla@selluvilla.net

www.selluvilla.net

Loviisan Antiikki- ja keräilymessut

Loviisan ruotsinkielinen lukio,
Brandensteininkatu 27

26.-27.8.
la 10-17, su 10-15

- **ILMAINEN SISÄÄNPÄÄSY**
 - lukuisia myyjiä
 - hyvä kahvio,
 - myös erikoisuokavaliot
 - WC:t

Ukko-Pekka höyryjunalla Loviisaan

■ Wanhoin talojen tunnelmaan sopivaa nostalgista junaytyiäkin on tarjolla, kun Wanha höyryjuna Ukko-Pekka kuljettaa matkustajia Kouvolasta ja Lahden suunnasta molempina tapahtumapäivinä. Juhalla voi myös tehdä pienet nostalgiamatkan Loviisan satamaan tai Lapinjärvelle ja takaisin.

Matkalippuja saa ostaa junasta käteisellä. Niitä ei voi varata tai ostaa etukäteen.

Katsos aikataulut ja lippujen hinnat: <http://hoyryveturimatkat1009.fi/aikataulut-ja-hinnat>

**Kouvolasta
ja Lahdesta
Loviisaan!**

**VAIN TÄLLÄ KUPONGILLA
PE-SU 25.-27.8.**

**KAIKKI
BETONI-
PATSAAT
JA SUIHKU-
LÄHTEET**

-25%

**KAIKKI
HEDELMÄ-
PUUT**

25,-

**PENSAAT
JA PUUT**
-30%

(ei koske syysuuksia)

**LOPUT
PERENNA-
KASVIT**

-30%

**LISÄÄ
KUPONKI-
ETUJA
LIIKKEESSÄ!**

Avoinaan:
ma-pe 9-18, la 9-15, su 10-15
RATAKATU 10, LOVIISA
019 532 193

Hinaaja Onni, vanha miinanraivaaja

■ Onni on Loviisan merenkulkuhistorian säätiön omistama alus. Se on saatu lahjoituksesta Nordströmin perheeltä v. 1998. Alus oli poistettu rekisteristä v. 1985 ja oli varsin heikossa kunnossa ja makasi kuivilla satamassa. Säätiön hallituksen sihteeri Ilmari Elo ryhti toimeen. Alus siivottiin, hiekkapuhalletti ja maalattiin sihteerin ja Olavi Lammisen toimesta talkootyönä.

Alus siirrettiin nykyiselle paikalleen Laivasillan naapuriin kaupungin luvalla v. 2000. Alusta on kunnostettu monissa eri vaiheissa kuluneiden 20 vuoden aikana, maalattu ja hitsattu mm. kannen korjaus, reelingin uusiminen. Ruostunut korsteeni uusittiin vuonna 2006.

Kahden viime vuoden aikana rungon läpiuostuneita kylkipeltejä on hitsattu, ruostetta poistettu sisältä, takakaujutta on purettu hitsaukseen liittyvän palovaaran takia ja tehty suunnitelmia korauksen jatkumisesta.

Tavoitteena on säilyttää alus osana Loviisan merenkulun historiaa kaikkien nähtävillä. Monella loviijalaisella on muistoja Onnistaa työaluksesta satamassa, ahtaaväen kuljetusaluksena Tullisillalta Valkoon, purjeveneiden hinausaluksena kilpailuihin Suomenlahden

pursiseurojen kutsumana.

Alus on rakennettu Pietarissa v. 1907. Pituus 15 m ja leveys 3.85 m, bruttovetoisuus 22BRT eli n 60 m³.

Alunperin aluksessa oli höyrykone mutta se korvattiin v. 1951 Skania Valmet 100 hv dieselmoottorilla. On epäselvä, kuinka alus joutui Suomeen, ehkä venäläiset jättivät aluksen tai se toimi pakalausluksena. Aluksen nimi oli alunperin Fortuna mutta v1918 annetun mittakirjan mukaan sen omisti lappeenranta-lainen Eino Ringvall ja nimi oli Onni, kymmenen vuotta myöhemmin sen kotipaikka oli Viipuri, vuonna 1934 omistaja oli Lahden saha Oy Viipu-

rissa. Muutama vuosi myöhemmin Ab R.Nordström & Co oli merkity omistajaksi ja alus siirrettiin Loviisaan.

Sota-aikana alus toimi miinanraivaajana. Myöhemmin satamahinaaja ja kuljetusaluksena. Korjaukset voivat tapahtua vain talkootyönä ja lahjoituksin, joilla voidaan palkata ammattilaisia työhön. Merkittäviä lahjoituksia on saatu mm. K. Albin Johanssonin säätiiltä, Museovirastolta, Liikenneministeriltä, Fortumilta, Nordström Groupilta.

Antti Muuronen

Ravintola Loviisan Kappeli

■ Tutustuessasi ravintola Kappeliin ainutlaatuiseksi kohteeksi, voit samalla nauttia antimista viehättävässä Romanov-kahvilassa, ravintolasalissa tai avoveranalla, jonka edessä avautuu hurmaava Kappelinpuisto. Avoina la 10-17 (keittiö sulkee klo 16) ja su 10-16.

Kertomuksia Loviisan alakaupungin taloista, tonteista ja niiden asukkaista

■ Loviisan kulttuuri- ja ympäristöliike ry on julkaisut 2014 kirjan "Seppä, lakkari, hattumaakari, ajuri", joka kertoo Loviisan historiallisesta alakaupungista aikakautena, joka alkoi kaupungin perustamisesta 1745 ja jatkui 1900-luvun alkupuolelle. Historiantutkija Katja Tikka kertoo tarinan kortteleista, kaduista, tonteista ja taloista, joista monet sijaitsevat yhä vanhoilla kohdillaan sekä ihmisiä, jotka ovat asuneet näillä paikoilla. Kirja sisältää myös ainutlaatuisia kuvia.

Työn alla on nyt toinen kirja, *Timpuri, matruusi,*

köydenpunoja, kippari, joka jatkaa Loviisan alakaupungin tutkimusta Puutarhakadun alueelta ja nostaa merenkulun ja sen merkityksen kauungille vahvasti esiin. Kirjoittajana ja arkistotutkijana on tällä kertaa Katja Toivanen, hänen parinaan ruotsinkielisen aineiston selvittämisessä ja editoimisessä on Peter Ragnvaldsson. Kirja valmistunee syksyn aikana. Tiedustelut: Loviisan kulttuuri- ja ympäristöliike ry.

Mukavaa katsottavaa, koettavaa ja maistettavaa...

Laivasillan alue on monimuotoinen

■ Laivasillalla, pakettijahti Österstjernanin kotisatamassa pidetään la-su klo 10-17 Sadonkorjuumarkkinat. La klo 20 alkaen tanssii tanssipaviljongissa, samalla vietetään Muinaistulien Yötä. Alueella on Merenkultumuseo, punaisissa suola-aitioissa vaihtuvia taidenäytteilyitä, ravintoloita sekä Karamalo, käänijä-kirjailija Jaana Kapari-Jatan vaatteita ja sisustustavaroih Afrikasta tarjoavaa kesäkauppa.

Taiteilija tavattavissa työhuoneellaan

■ Inge Löök on työhuoneella la 26.8. ja su 27.8. klo 10-17 signeeramassa kortteja. Aleksanterinkatu 8 (sisäpiha) 2. kerros. Inge Löök signerar kort på sitt arbetsrum lö 26.8 och sö 27.8 kl. 10-17. Alexandersgatan 8 (innergården), andra våningen.

Degerby Gille, Loviisan vanhin talo.

■ Degerby Gille on rakennettu 1695 ja on Loviisan vanhimpiä säilyneitä rakennuksia. Suomenkielinen opas on paikalla LWT-päivien aikana kertoo tarinoita Gillessä ja Loviisan historiasta la klo 11-13 ja 14-16 sekä su klo 12-15. Gille on avoinna perjantaina Loviisanpäivänä klo 16-22, lauantaina 10.30-22 sekä sunnuntaina 10.30-17.

Räsymatoin katettu polku

■ Tie Pikkukaupungin Marttakahvilaan ja sen kuulun porkkanakakun luo, löytyy tänä vuonna Pitkäkuja 10:sta (Villa Aaltosen naapurista). Tarjolla niin suolaiset ja makeat leivontaiset kuin kasvisosekeittokin, (kaikki L/G). Paikalla myös arpajaiset. Kahvilan kupeessa on tuoreen, vastapaistetun ruislevän myyntipiste.

Lähde saunaan soutuveellä

■ Heidi Lunabban taideteos Sauna Obscura on tuotu Loviisanlahdelle. Sauna Obscura on samalla sauna ja kamera – saunominen tapahtuu kameran sisällä. Kävijän näkemä kuva on ainutlaatuinen, vain siinä hetkessä syntyyvä kuva. Saunaan ympäröivän näkymän täyttää saunatilat ja liikkuvat kävijät yllä, saunan seinillä ja ikuakaan höyryn seassa. Kokeimus on siis kävijälle todella ainutlaatuinen, fyysisen, sosiaalinen ja visuaalinen elämäntapa. Kävijöillä on mahdollisuus vierailta saunaan päävien aikana klo 10-14, jolloin sauna ei ole lämmitetty ja sen jälkeen sauna on lämmitetty ja siellä voi myös sauna klo 18 saakka. (uimapuku mukaan). Saunaan pääsee Laivasillalta soutuveellä.

Seppä takoo pajassaan

■ Puutarhakatu 33. Villa Mattssonin viehättävä ja avara piha on avoinna muutaman vuoden tauon jälkeen. Pihan 1900-luvun alun ulkorakennukset tarjoavat mainiot puitteet kahvilalle. Tallin pajassa on seppä paikalla takomassa. Myynnissä myös vanhaa tavaraa.

Pilastereiden pihassa tapahtuu

■ Aitoa länsiafrikkalaista ruokaa tarjoillaan Pilastereissa (Sepänkuja 8) ja Pitkänpöydän talon pihalla (Mariankatu 7). Gambian Serrekundassa sijaitseva Loviisa-ammattikoulu ylläpitävän kannatusyhdistyksen valmistanne ruoan tuotto ohjataan koululle.

Taidetta ja laulua Stengårdissa

■ Stengårdin (kohde 53) kohteessa on Marika Mäkelän taide myyntinäyttely ja Agricolan tyttären viihdyttävät kävijöitä klo 13 ja 15.

Harpisti Villa Aaltosilla

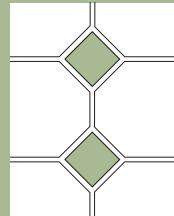
■ Helsingin kaupunginorkesterin sooloharppisti Anni Kuusimäki esiintyy la klo 11-15 ja su klo 12-15 kohteessa Villa Aaltonen (kohde 21). Mahdollisuus ostaa taiteilijan Elegia-levyä.

URAKOINTI • ASENNUS • HUOLTO

SSHÖY
SÄHKÖ-SERVICE HEIKKILÄ

040 750 6378 • SSHÖY.FI
RATAKATU 10, 07900 LOVIISA

Ovatko
vanhat
ikkunasi
vailla
kunnos-
tamista?

Me entisöimme
perinteisiin
menetelmiin
vanhat ikkunat
– kesämökeistä
kerrostaloihin,
huiviloista
huoneistoihin.

Ikkunaentisöijät ry • Fönsterhantverkarna rf
WWW.IKKUNAENTISOIJAT.FI

AMMATTITAITOiset sähköasennukset
ja sähkösuunnitelmat
nykyaisin ratkaisuin

Johan Stenfors 044 757 5003
Henrik Mellqvist 044 757 5004

Loviisan Sähköpojat Oy Ab
www.loviisansahkopojat.fi

**Tmi Irkun
Homekoirat**

www.irkunhomekoirat.fi
puh. 040 588 6839

**PELTI-
SEPÄNLIIKE
VELJEKSET
KIVI-
RANTA**

Jarmo 0500 369 661,
Reijo 050 462 0073

Teollisuustie 5,
Ruotsinpyhtää

**M. PETAS
RAKENNUS
JA
MUURAUS**

Remontoidaan ja rakennetaan
perustuksista vesikattoon.

Petas
p. 0400 852 838

**NYBYGGEN
OCH
SANERING**

**Byggservice
T. Blomqvist**

040 4102 607

www.byggservicetblomqvist.fi

TONTIT
TOMTER
-30%
alk. 7€/m²
från 7€/m²

SUOMEN PARAS PIKKUKAUPUNKI
ASU PAREMMIN
— Bo Bättre —
FINLANDS BÄSTA SMÅSTAD

KAIKKI TIET TUOVAT LOVIISAAN ALLA VÄGAR LEDER TILL LOVISA 26.-27.8.

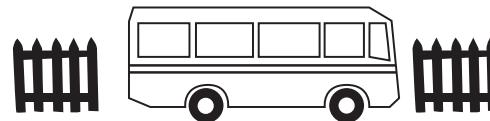
Loviisan Wanhat Talot -tapahtuman aikana voit tutustua kaupunkiimme pintaa syvemmältä!
Bekanta dig med sydkustens pärla under evenemanget Lovisa Historiska Hus!

KIERTOAJELULLA ON KIVAA!

Opastetun bussikierroksen lähdöt lauantaina ja sunnuntaina kello 11 Aleksanterinkadun turistipysäältä. Kiertoajelu kestää noin tunnin, ja se on ilmainen. Korkeintaan 50 henkilöä/kierros.

INTRESSANT RUNDTUR!

Guidade bussrundturer lördag och söndag klockan 11. Avgång från Alexandersgatans turisthållplats. Den avgiftsfria rundturen räcker cirka en timme. Högst 50 personer/rundtur.

Eläväät kyläkoulut, uudet keskustakoulut!
Livliga byskolor, nya centrumskolor!

Kysymyksiä?
Frågor?

LOV
INFO

Lovinfo antaa tietoa tonteista, asumisesta ja kaupungin palveluista. Osallistu samalla kivaan kilpailuun! Lovinfo ja matkailutoimisto avoinna 26.-27.8. klo 9-18 Mariankatu 12 A

Lovinfo informerar om tomter, boende och stadens service. Delta samtidigt i en rolig tävling! Lovinfo och turistbyrån är öppna 26-27.8 klockan 9-18. Mariegatan 12 A

Pieni kaupunki, suuria elämyksiä
Liten stad, stora upplevelser

KIMPPA 25.8. klo 15-20. Loviisan nimipäivä on täynnä tekemistä ja näkemistä!
KIMPPA 25.8 kl. 15-20. Lovisadagen är fyllt av saker som du kan göra och se!
SOIVA KONTTI. 26.8. klo 11, 12 ja 13. www.loviisansibeliuspäivät.fi
Kamarimusikin luomia hengähdyshetkiä kirkkopuistossa Brandensteininkatu 9 kohdalla.
MUSIKCONTAINERN. 26.8 kl. 11, 12 och 13. www.loviisansibeliuspäivät.fi
Lugna kammarmusiksmoment i kyrkoparken vid Brandensteinsgatan 9.
LOVIISA BABY 7 V. – nuttunäyttely. Kuningattarenkatu 18
LOVISA BABY 7 ÅR – utställning. Drottninggatan 18

"Uimakoppi-Badhytten"

-elämyskojussa voit tutustua päivystävään lovialaisseen. Päivystäjä vastaa kysymyksiisi elämästä Loviisassa. Uimakopilla tapaat myös Hyvän elämän äänitorvia. Tule, tutustu ja ihastu!
Avoinna 26.-27.8. klo 10-17 Suolatorilla.

Stig in i Saltbodtorgets badhytt och möt den jourhavande lovisabon. Han eller hon besvarar dina frågor om livet i Lovisa. Vid badhytten kan du även träffa språkrör för ett gott liv. Öppet 26-27.8 klockan 10-17, Saltbodtorget

Nå, sidu moryens
ja päiväägodag!
101 syytä asua Loviisassa
=> katso video
www.loviisa.fi/asuparemin
101 skäl att bo i Lovisa
=> se videon
www.loviisa.fi/bobattre

Visit
Loviisa

www.loviisa.fi

www.visitloviisa.fi

Tontit-Tomter: kartta.loviisa.fi/tontit